

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

با سوره تعالی

شماره : ۹۶۴۱

تاریخ : ۲۵/۱/۹۵

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان

با سلام

همان گونه که استحضار دارید، ساماندهی نیروی انسانی در وزارت آموزش و پرورش، به لحاظ اهمیت و جایگاه تأثیرگذار منابع انسانی بر تعلیم و تربیت دانش آموزان و نیز دستاوردهای ارزشمندی که در ابعاد مختلف در بر دارد، همواره از سیاست‌های اولویت‌دار وزارت آموزش و پرورش بوده و با یاری خدای متعال و همت و همراهی همه عوامل اجرایی ذی‌ربط در استان‌ها و مناطق آموزشی، در چند سال اخیر، توفیقات خوبی در این زمینه حاصل شده است.

در آستانه برنامه‌ریزی و تمهید مقدمات برای آغاز شکوهمند سال تحصیلی ۹۶-۹۵، بدین وسیله «چارچوب برنامه توسعه سنواتی و سازماندهی عوامل آموزشی وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۶-۹۵» به پیوست، برای اجرا ابلاغ می‌شود.

مفاد این شیوه‌نامه که منتج از سلسله جلسات مشورت و هماهنگی با کلیه بخش‌های ذیربط در حوزه ستادی و استان‌ها است، ظرفیت معتابیهی از قابلیت تفویض اختیار تصمیم‌گیری به کمیته‌های برنامه‌ریزی استان‌ها و مناطق را در بر دارد و این امکان نیز مدنظر قرار گرفته تا حسب درخواست استان‌ها، اختیارات بیشتری نیز به کمیته‌های یادشده تفویض شود.

انتظار می‌رود مدیران کل محترم، با امعان نظر ویژه به موضوع ساماندهی منابع انسانی و اتخاذ تدابیر لازم برای افزایش بهره‌وری در این زمینه، با محوریت کمیته‌های برنامه‌ریزی، تلاش‌ها و مساعی ممکن را برای نیل به اهداف این برنامه مبذول دارند.

توفیق روزافزون همه عزیزان و دست‌اندرکاران اجرای برنامه را از خداوند متعال مسئلت دارم.

علی اصغر فانی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان

بسمه تعالی

شماره :

تاریخ :

کمیته بررسی بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان : مدیرکل
شهرستان ، منطقه ، ناحیه : -----
واحدهای آموزشی : -----
هماهنگ کننده در استان کمیته مستندسازی
کد ۶۳/۱۸۰/۹۵/۱/۱

با سلام

همان گونه که استحضار دارید، ساماندهی نیروی انسانی در وزارت آموزش و پرورش، به لحاظ اهمیت و جایگاه تأثیرگذار منابع انسانی بر تعلیم و تربیت دانش آموزان و نیز دستاوردهای ارزشمندی که در ابعاد مختلف در بر دارد، همواره از سیاست‌های اولویت دار وزارت آموزش و پرورش بوده و با یاری خدای متعال و همت و همراهی همه عوامل اجرایی ذی ربط در استان‌ها و مناطق آموزشی، در چند سال اخیر، توفیقات خوبی در این زمینه حاصل شده است.

در آستانه برنامه ریزی و تمهید مقدمات برای آغاز شکوهمند سال تحصیلی ۹۶-۹۵، بدین وسیله «چارچوب برنامه توسعه سنواتی و سازماندهی عوامل آموزشی وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۶-۹۵»، به پیوست، برای اجرا ابلاغ می شود.

مفاد این شیوه نامه که منتج از سلسله جلسات مشورت و هماهنگی با کلیه بخش های ذیربط در حوزه ستادی و استان ها است، ظرفیت معتنا بهی از قابلیت تفویض اختیار تصمیم گیری به کمیته های برنامه ریزی استان ها و مناطق را در بر دارد و این امکان نیز مدنظر قرار گرفته تا حسب درخواست استان ها، اختیارات بیشتری نیز به کمیته های یاد شده تفویض شود.

انتظار می رود مدیران کل محترم، با امعان نظر ویژه به موضوع ساماندهی منابع انسانی و اتخاذ تدابیر لازم برای افزایش بهره وری در این زمینه، با محوریت کمیته های برنامه ریزی، تلاش ها و مساعی ممکن را برای نیل به اهداف این برنامه مبذول دارند.

توفیق روزافزون همه عزیزان و دست اندرکاران اجرای برنامه را از خداوند متعال مسئلت دارم.

علی اصغر فانی

۹۵/۱/۲۴
۹۵/۱/۲۴

۹۵/۱/۲۵

۹۵/۱/۲۵
۹۵/۱/۲۵

رونوشت :- دفتر وزارتی جهت استحضار

- مرکز برنامه ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات جهت اطلاع و اقدام لازم

۹۵/۱/۲۳ -

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش پرورش

چارچوب
برنامه توسعه سنواتی
و
سازماندهی عوامل آموزشی
در استان‌ها و مناطق آموزشی
سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

مرکز برنامه‌ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات
فروردین ماه ۱۳۹۵

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

۲	بخش اول - اهداف، سیاست‌ها و تعاریف
۳	مقدمه
۳	اهداف و رویکردهای برنامه
۴	راهکارها و سیاست‌های اجرایی
۵	تعریف و تبیین عناصر و مؤلفه‌های مرتبط
۹	بخش دوم: ضوابط سازماندهی دانش آموز، کلاس و مدرسه
۱۰	ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره‌های تحصیلی مختلف، در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵
۱۲	ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره‌های تحصیلی آموزش و پرورش استثنایی
۱۶	بخش سوم: ضوابط و مقررات به کارگیری نیرو
۱۷	مقررات عام
۱۷	مقررات اختصاص نیرو به فعالیت‌های مختلف
۲۹	بخش چهارم: نحوه تأمین و ایجاد تعادل در کمیت نیروی انسانی
۳۰	راهکارهای تأمین و به کارگیری نیروی مورد نیاز
۳۴	راهکارهای کاهش نیروهای مازاد و دارای کسر ساعت موظف
۳۷	بخش پنجم: مسئولیت و مراحل اجرای برنامه و سازوکار نظارتی
۳۸	مسئولیت اجرا، راهبری و نظارت برنامه
۳۸	مراحل تکوین برنامه توسعه سنواتی
۳۹	مراحل اجرا و زمان‌بندی ادامه فعالیت‌های سازماندهی نیروی انسانی
۴۰	نحوه نظارت بر اجرای برنامه
۴۰	شاخص‌ها و ملاک‌های نظارت و ارزیابی

بخش اول:

اهداف، سیاست‌ها

و تعاریف

برنامه توسعه سنواتی و سازماندهی عوامل آموزشی آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵، با ملحوظ داشتن سیاست‌های کلی ایجاد تحول در آموزش و پرورش، ابلاغی مقام معظم رهبری، اهداف و راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، خط‌مشی‌های جدید وزارت آموزش و پرورش، مبتنی بر نقشه راه سند تحول و سایر اسناد فرادستی و به‌منظور مدیریت بهینه منابع انسانی (موضوع بندهای ۵/۸ و ۲۰/۱ اهداف عملیاتی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش)، با رویکرد برنامه‌ریزی منطقه‌ای تنظیم شده است و اداره کل آموزش و پرورش استان‌ها در سال تحصیلی پیش رو، در چارچوب این برنامه و مبتنی بر سیاست‌ها و اهداف استانی، نسبت به تدوین و اجرای منطقه‌ای این برنامه اقدام می‌نمایند.

موقعیت عوامل آموزشی در سال تحصیلی ۹۶-۹۵، در شرایطی رقم می‌خورد که وزارت آموزش و پرورش، در سال تحصیلی پیش‌رو، در حوزه برنامه‌ریزی منابع انسانی، با واقعیت‌هایی به شرح ذیل مواجه است:

- ✓ رسیدن قریب به ۵۰ هزار نفر از فرهنگیان به مرز بازنشستگی؛
- ✓ کاهش یا حذف موجودی سرباز معلم، برای تعدادی از استانهای کشور؛
- ✓ ورود قریب به ۱۳۰۰۰ نیروی جدید فارغ‌التحصیل دانشگاه فرهنگیان؛
- ✓ استخدام نزدیک به ۵۰۰۰ نفر به‌استناد ماده ۲۸ اساسنامه دانشگاه فرهنگیان؛
- ✓ جذب و به‌کارگیری ۴۷۰ نفر از فارغ‌التحصیلان رشته‌های فنی سال ۱۳۸۸؛
- ✓ افزایش قریب به ۳۵۰۰۰ نفر دانش‌آموز در پایه اول ابتدایی؛
- ✓ استقرار پایه دهم و حذف پایه دوم از متوسطه دوم؛
- ✓ اضافه شدن یک پایه به شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش.

در چنین وضعیتی، تراز نیروی انسانی، بیش از پیش منفی خواهد بود و به‌منظور عدم مواجهه مناطق آموزشی کشور با کمبود معلم در گروه‌های درسی و جنسیت خاص، کماکان استمرار سیاست‌های انقباضی در تخصیص نیرو به فعالیت‌ها، امری اجتناب‌ناپذیر خواهد بود.

بر این اساس، برنامه سازماندهی و توسعه سنواتی وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵، به شرح آتی تنظیم شده است:

• اهداف و رویکردها

مهم‌ترین اهداف و رویکردهای مورد نظر در تدوین و اجرای این برنامه، عبارتند از:

- ۱- افزایش بهره‌وری منابع انسانی، در راستای اقتصاد مقاومتی؛
- ۲- اجرایی کردن بخش‌های مرتبط از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش؛
- ۳- ارتقاء کیفیت فعالیت‌ها در آموزش و پرورش؛
- ۴- توسعه عدالت آموزشی؛ همراه با سازماندهی بهینه دانش‌آموزان، کلاس‌ها و مدارس؛
- ۵- تفویض بیشتر اختیارات و افزایش مشارکت سطوح اجرایی در نظام تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری؛
- ۶- توسعه و تعمیق فعالیت‌های برنامه‌ریزی؛
- ۷- بهبود نظام آماری در وزارت آموزش و پرورش.

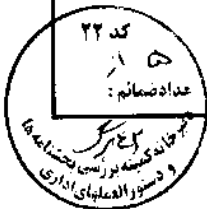

• راهکارها و سیاست‌های اجرایی

- ۱- انسداد مبادی بی‌سواد و شناسایی و جذب افراد بازمانده از تحصیل؛
- ۲- ارتقاء کیفیت مدارس، با تأکید بر مدارس شبانه‌روزی و توسعه مدارس روستامرکزی؛ همراه با توجه ویژه به کلاس‌های چند پایه و ساماندهی کلاس‌های کم‌جمعیت؛
- ۳- فراهم آوردن شرایط برای برخورداری استان‌ها و مناطق از امکان تصمیم‌گیری و تفویض اختیار بیشتر به کمیته‌های برنامه‌ریزی استانها و مناطق؛ به نحوی که اختیار تصمیم‌گیری در خصوص کلیه فعل و انفعالاتی که کیفیت و کمیت نیروی انسانی مناطق را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بر عهده کمیته‌های برنامه‌ریزی استان‌ها و مناطق باشد؛
- ۴- تأمین نیازها از منابع انسانی رسمی و پیمانی موجود، به صورت موظف و عنداللزوم غیرموظف و حتی‌الامکان اجتناب از به‌کارگیری نیروهای غیر رسمی تجویز شده (پیش‌دستانی و خرید خدمات آموزشی)؛
- ۵- سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعات موظف کلیه نیروهای شاغل؛ همچنین به‌کارگیری حداکثری نیروهای دارای کسر ساعت موظف و به تبع آن، کاهش میزان ابلاغ غیرموظف در استان‌ها؛
- ۶- سازماندهی منابع انسانی در دوره‌های متوسطه اول و دوم، به صورت واحد و یکپارچه؛
- ۷- استفاده از سازوکار نقل و انتقالات درون و برون استانی، به عنوان یکی از راه‌های تأمین و تعدیل نیروی انسانی مناطق؛
- ۸- اهتمام به بازنشستگی همه نیروهای واجد شرایط؛ جز در مواردی که منطقه با کمبود قابل ملاحظه نیرو مواجه است و نیروی جایگزین در چارچوب ضوابط این شیوه‌نامه قابل تأمین نیست؛
- ۹- بهره‌گیری از همه فرصت‌های قانونی در اختیار برای خروج نیرو، به منظور کاهش مازاد نیرو؛
- ۱۰- ممانعت از مأموریت و یا تغییر وضعیت و انتصاب معلمان در مشاغل دیگر، در گروه درسی، جنسیت و مناطقی که کمبود نیروی انسانی متناظر موضوعیت دارد؛
- ۱۱- افزایش سهم دانش‌آموزان مدارس غیردولتی استان از کل دانش‌آموزان، بر اساس سیاست‌های وزارت متبوع، مبنی بر توسعه مدارس غیردولتی؛ همچنین خرید خدمات آموزشی از بخش غیردولتی، در مناطقی که کمبود نیروی انسانی موضوعیت دارد؛
- ۱۲- مدیریت تعداد کلاس‌های دایر در بخش دولتی، در مناطق شهری و روستایی، بر پایه سیاست‌های راهبردی «توجه ویژه به مناطق کمتر توسعه یافته»، «ساماندهی وضعیت کلاس‌های کم‌جمعیت»، «ممانعت از تشکیل کلاس‌های با جمعیت بالاتر از سقف مقرر» و «جذب حداکثری لازم‌التعلیمان»؛
- ۱۳- ادغام کلاس‌های کم‌جمعیت هم پایه در یک مدرسه؛ همچنین تجمیع کلاس‌های تک‌پایه کم‌جمعیت و تشکیل کلاس‌های چندپایه، در مناطقی که کمبود نیرو موضوعیت دارد؛
- ۱۴- توزیع متوازن دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم بخش دولتی و غیردولتی، در شاخه‌ها و رشته‌های مختلف، با رویکرد توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش؛
- ۱۵- پیگیری برنامه توسعه آموزش و پرورش استثنایی، بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت متبوع؛
- ۱۶- استمرار فعالیت‌های سوادآموزی، با در نظر داشتن اهداف کمی برنامه‌های توسعه؛
- ۱۷- توسعه آموزش‌های پیش‌دستانی، مخصوصاً در مناطق دو زبانه، روستایی، عشایری و کمتر توسعه یافته، بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی وزارت متبوع؛
- ۱۸- متوازن نمودن توسعه مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی، بر مبنای متناسب‌سازی سهم دانش‌آموزی این مدارس، با شاخص‌های استاندارد در هر منطقه آموزشی؛

کد ۲۲

عدادضمائم: ۵

• **تعریف و تبیین عناصر و مؤلفه‌های مرتبط**

کارگروه مرکزی ساماندهی نیروی انسانی - این کارگروه، به‌منظور اجرایی کردن، راهبری و هدایت جریان ساماندهی در کل کشور و نظارت مستمر بر فرایند اجرای برنامه ساماندهی و توسعه سنواتی، نقل و انتقالات و بازنشستگی منابع انسانی، در مرکز برنامه‌ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات استقرار دارد. اعضای کارگروه مرکزی ساماندهی عبارتند از: رئیس مرکز برنامه‌ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات (رئیس کارگروه)، معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی، مشاور وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی، مشاور برنامه‌ریزی و سرمایه انسانی وزیر، معاون طرح و برنامه مرکز برنامه‌ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات (دبیر کارگروه).

در جلسات کارگروه ساماندهی، حسب ارتباط و موضوع، سایر معاونان و رؤسای سازمان‌ها و مراکز، با حق رأی حضور خواهند داشت.

با استقرار کامل نظام جامع برنامه‌ریزی، ابلاغی به شماره ۱۹۱۴ مورخ ۱۳۹۴/۱/۱۵، این کارگروه به عنوان یکی از نهادهای ذیل شورای برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش، استمرار فعالیت دارد.

دبیرخانه کارگروه مرکزی ساماندهی، در مرکز برنامه‌ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات مستقر است. در ادامه این شیوه‌نامه، از عبارت «کارگروه ساماندهی»، برای کارگروه مرکزی ساماندهی نیروی انسانی و «مرکز برنامه‌ریزی» برای مرکز برنامه‌ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات، استفاده می‌شود.

کمیته‌های هماهنگی و برنامه‌ریزی آموزش و پرورش استان و منطقه - تنها مرجع تصمیم‌گیری در خصوص چگونگی عملیاتی کردن این شیوه‌نامه در استان و منطقه، در چارچوب ضوابط و مقررات تعیین شده، برعهده یک نهاد برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیر با عنوان: «کمیته هماهنگی و برنامه‌ریزی آموزش و پرورش استان و منطقه» است؛ که در این شیوه‌نامه، از این پس، از آن با عنوان «کمیته برنامه‌ریزی» یاد می‌شود. اختیار تصمیم‌گیری در خصوص کلیه فعل و انفعالاتی که کیفیت و کمیت نیروی انسانی مناطق را تحت تأثیر قرار می‌دهد، برعهده کمیته‌های برنامه‌ریزی است.

ترکیب و شرح وظایف کمیته‌های برنامه‌ریزی، مطابق مفاد نظام جامع برنامه‌ریزی خواهد بود.

طبقه‌بندی فعالیت‌ها در آموزش و پرورش - فعالیت‌های متداول آموزش و پرورش، از حیث نیروبری و تخصیص نیرو به آن‌ها، به سه گروه عمده ذیل تقسیم می‌شوند که موقعیت و عنوان فعالیت‌های مشمول هر گروه، در بخش سوم این شیوه‌نامه مشخص شده است:

الف - فعالیت‌های گروه «اول»: تخصیص نیرو به این فعالیت‌ها، به‌صورت موظف و یا عنداللزوم حق‌التدریس، در چارچوب مقرر در این شیوه‌نامه و متناسب با شاخص‌ها و منابع انسانی مورد نیاز خواهد بود.

۱- در صورت وجود نیروی انسانی، مناطق آموزشی برابر شاخص و ضابطه تعیین شده، ملزم به تخصیص نیرو به این دسته از فعالیت‌ها هستند.

۲- چنانچه نیروی مورد نیاز این‌گونه فعالیت‌ها، از طریق ساعات موظف نیروهای رسمی و پیمانی موجود، قابل تأمین نباشد، مناطق آموزشی، در محدوده مجوزهای دریافتی استان از «مرکز برنامه‌ریزی»، می‌توانند از بین نیروهای رسمی یا پیمانی داوطلب یا نیروهای واجد شرایط و مرتبط پیش‌دبستانی و خرید خدمات، به‌صورت غیرموظف (حق‌التدریس) و در حد تجویز شده، به این گروه از فعالیت‌ها نیرو اختصاص دهند.

ب - فعالیت‌های گروه «دوم»: تخصیص نیرو به این فعالیت‌ها، فقط به صورت موظف، در چارچوب ضوابط و مقررات این شیوه‌نامه و متناسب با موجودی منابع انسانی و شاخص‌های تعیین شده، خواهد بود. خاطر نشان می‌سازد که پرداخت حق‌التدریس در این گروه از فعالیت‌ها، ممنوع است.

ج - فعالیت‌های گروه «سوم»: اختصاص نیرو به این فعالیت‌ها، پس از تخصیص نیرو به فعالیت‌های گروه‌های «اول و دوم»، برابر ضوابط و شاخص‌های مربوط، فقط از محل کسری ساعات موظف نیروهای رسمی و پیمانی موجود میسر است. مؤکداً خاطر نشان می‌سازد که تخصیص نیرو به فعالیت‌های این گروه، منوط به عدم صدور ابلاغ حق‌التدریس در همان گروه/جنس، در فعالیت‌های گروه اول منطقه می‌باشد.

تذکره ۱: این طبقه‌بندی، از حیث چگونگی تخصیص نیرو، در چارچوب ضوابط و اختیارات قانونی صورت می‌گیرد و ارزش‌گذاری بر روی اصل فعالیت‌ها و تعیین جایگاه و منزلت آنها از سایر ابعاد، مد نظر نیست.

تذکره ۲: امکان صدور ابلاغ در سامانه بکفا، در هر یک از فعالیت‌های سه‌گانه فوق، بر مبنای اولویت خواهد بود که از سوی کارگروه ساماندهی تعیین می‌شود. در هر صورت، اولویت مطلق تخصیص نیرو و صدور ابلاغ، با معلم و مدیر است.

واحد سازمانی: واحدی است با ویژگی‌های مشخص که برای ارائه خدمات، متناسب با وظایف تعیین شده، تشکیل می‌گردد و جهت صدور ابلاغ کارکنان و یا ثبت اطلاعات کلاس و دانش آموز در سامانه بکفا، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

الف - واحدهای سازمانی آموزشی - کلیه مدارس و مراکز آموزشی دولتی و غیر دولتی در داخل و خارج از کشور، در هر یک از دوره‌های تحصیلی (پیش دبستانی، ابتدایی اول، ابتدایی دوم، متوسطه اول و متوسطه دوم، اعم از: نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش)، در انواع: عادی، استثنایی، استعدادهای درخشان، بزرگسالان، شاهد، ایثارگران، نمونه دولتی، شبانه‌روزی، عشایری، هیأت امنایی، آموزش از راه دور، دبیرستان وابسته و هنرستان جوار، مجتمع آموزشی و پرورشی روستایی و عشایری، مجتمع آموزشی و پرورشی شهری، مدرسه ورزش، مدرسه قرآن، مدرسه تطبیقی و بین‌الملل و مراکز یادگیری محلی سوادآموزی.

ب - واحدهای سازمانی پرورشی و فرهنگی، تربیت بدنی و سلامت و مکمل آموزشی - مشتمل است بر: کانون‌های فرهنگی و تربیتی، مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی، اردوگاه‌های دانش آموزی، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده، هسته‌های مشاوره، دارالقرآن‌ها، مراکز آموزش کوتاه‌مدت فرهنگیان، مجتمع‌های آموزشی و ورزشی، پایگاه‌های سلامت، پژوهش‌سراهای دانش آموزی و آزمایشگاه‌های مرکزی و مراکز آموزشی و توان‌بخشی دانش آموزان با مشکلات ویژه یادگیری.

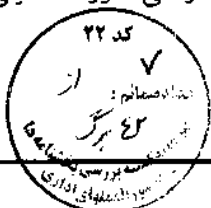
ج - واحدهای سازمانی اداری - مجموعه معاونت‌ها، ادارات کل و دفاتر حوزه ستادی، سازمان‌های وابسته، ادارات کل آموزش و پرورش استانها و ادارات مناطق و نواحی؛ و نیز خوابگاه‌های مرکزی را شامل می‌شود.

د - واحدهای سازمانی رفاهی و درمانی - مشتمل است بر: باشگاه و خانه معلم، کلینیک و درمانگاه فرهنگیان، تعاونی مسکن و مصرف فرهنگیان و آشپزخانه مرکزی.

ه - واحدهای سازمانی مجازی - راهنمایان آموزشی، گروه‌های آموزشی، دانشجویان متعهد خدمت دبیری، نهضت سوادآموزی و منتقل‌شدگان و مأمورین.

○ ایجاد و یا تغییر اطلاعات واحد سازمانی

به هر واحد سازمانی، یک کد واحد سازمانی و یک کد فضا اختصاص داده می‌شود. ضروری است واحد طرح و برنامه یا عناوین مرتبط در مناطق آموزشی، پس از قطعیت ایجاد یا تغییر فیلدهای اصلی واحدهای سازمانی (گروه سازمانی، دوره تحصیلی،

زیر دوره، نوع اداره، جنسیت و نوع واحد)، با همکاری واحدهای ذی ربط، برابر دستورالعمل مربوط و متناسب با زمان بندی بخش ۵ این شیوه نامه، از اداره کل آموزش و پرورش استان متبوع، درخواست گد واحد سازمانی نمایند.

لازم به ذکر است که ایجاد یا تغییر یا فعالیت مجدد واحد منحل شده (در سنوات قبل یا سال جاری) هریک از واحدهای سازمانی، توسط واحد ذی ربط در حوزه ستادی بررسی و تأیید خواهد شد. بدین منظور، کانون های فرهنگی و تربیتی، مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی، اردوگاه های دانش آموزی، هسته های مشاوره و مدارس قرآن و دارالقرآن ها توسط معاونت پرورشی و فرهنگی؛ مدارس استثنایی، مراکز آموزشی و توان بخشی دانش آموزان با مشکلات ویژه یادگیری، توسط سازمان آموزش و پرورش استثنایی؛ مجتمع های آموزشی و ورزشی، پایگاه های سلامت و مدارس ورزش، توسط معاونت توییت بدنی و سلامت؛ پژوهش سراهای دانش آموزی و آزمایشگاه های مرکزی، مجتمع های آموزشی و پرورشی، خوابگاه های مرکزی، مدارس شبانه روزی، مدارس نمونه دولتی، مدارس بزرگسالان، مدارس هیأت امنایی، دبیرستان های شاخه نظری، هنرستان های کاردانش و فنی و حرفه ای، دبیرستان های وابسته و هنرستان های جوار، توسط معاونت آموزش متوسطه؛ مدارس شاهد و ایثارگران، توسط دفتر امور شاهد و ایثارگران؛ مدارس استعدادهای درخشان، توسط مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان؛ مدارس غیر دولتی و آموزش از راه دور و مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده، توسط سازمان مدارس غیر دولتی؛ مشارکتهای مردمی و خانواده؛ مراکز آموزش کوتاه مدت فرهنگیان، توسط مرکز برنامه ریزی؛ باشگاه ها و خانه های معلم، کلینیک ها و درمانگاه های فرهنگیان، تعاونی های مسکن و مصرف فرهنگیان و آشپزخانه های مرکزی، توسط معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی؛ و مراکز یادگیری محلی توسط سازمان نهضت سوادآموزی تأیید می شوند. تأیید نهایی کدها، برعهده مرکز برنامه ریزی خواهد بود. انجام مراحل فوق (ایجاد، انحلال، تغییر اطلاعات واحدهای سازمانی)، تحت وب صورت می پذیرد.

○ زمان فعالیت واحد سازمانی آموزشی

یک نوبته - تحصیل یک گروه از دانش آموزان و حسب مورد نوآموزان، در یک ساختمان اختصاصی، در وقت صبح یا عصر. این قبیل مدرسه ها در مجموع، یک واحد سازمانی محسوب شده و یک گروه کارکنان اداری به آن ها قابل تخصیص است.

دو نوبته - تحصیل دو گروه دانش آموز در یک ساختمان، با اوقات کاری متفاوت؛ که هر نوبت یک واحد سازمانی مجزا با گد سازمانی مستقل قلمداد می شود.

دو وقته - تحصیل یک گروه دانش آموز در یک ساختمان اختصاصی، در دو وقت صبح و عصر.

○ وضعیت واحد سازمانی آموزشی

الف - مستقل - مدرسه فعال در یک نوبت کاری که از یک دوره تحصیلی تشکیل شده و تحت مدیریت مجتمع آموزشی و پرورشی قرار نگرفته باشد.

ب - ضمیمه و ضمیمه دارد - در صورتی که فعالیت یک مدرسه در یک نوبت کاری متشکل از دو یا چند دوره تحصیلی مختلف باشد و در یک یا چند ساختمان جدا تشکیل شود، مدرسه دارای بیشترین دانش آموز، «ضمیمه دارد» محسوب می شود و به آن، طبق درجه بندی مدارس (با احتساب مجموع دانش آموزان)، نیرو تخصیص خواهد یافت؛ و مدرسه یا مدارس دیگر، به صورت «ضمیمه» مدرسه بزرگتر، تحت مدیریت مدرسه پرجمعیت تر اداره می شود. در صورت مساوی بودن تعداد دانش آموزان، وضعیت مدرسه دوره تحصیلی بالاتر، «ضمیمه دارد» و مدرسه یا مدارس دیگر، «ضمیمه» شناخته می شوند.

○ سایر تعاریف

سازمان آموزش و پرورش استثنایی - مسئولیت تعلیم و تربیت دانش آموزان استثنایی، بر عهده سازمان آموزش و پرورش استثنایی است که از این پس در این شیوه نامه، از آن با عنوان «سازمان استثنایی» یاد می شود.

آموزش تلفیقی - فراگیر - روشی است که در آن برخی از دانش آموزان با نیازهای ویژه در کلاس های آموزش و پرورش عادی، در کنار سایر دانش آموزان جایدهی شده و با بهره گیری از برنامه های درسی مشترک، تمهید انطباق های محیطی و مناسب سازی برنامه درسی، با استفاده از خدمات معلم رابط به عنوان تسهیل گر (در صورت نیاز)، به تحصیل می پردازند.

دانش آموز معلول جسمی - حرکتی (دچار آسیب دیدگی خفیف) - دانش آموزی است با هوشبهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب دیدگی خفیف در اندام های فوقانی، تحتانی و یا هر دو، تا حدودی، قادر به انجام امور شخصی خود است؛ اما برای بهره مندی از امکانات آموزشی، نیاز به استفاده از تسهیلات، ابزارها و تجهیزات ویژه دارد.

دانش آموز معلول جسمی - حرکتی (دچار آسیب دیدگی شدید) - دانش آموزی است با هوشبهر مرزی و بالاتر که به علت آسیب دیدگی شدید در اندام های فوقانی یا تحتانی و یا هر دو، قادر به انجام امور شخصی خود نباشد. این دانش آموز می تواند با ایجاد تسهیلات، انطباق و تعدیل روش های آموزشی و پرورشی، استفاده از ابزارها و تجهیزات ویژه، از امکانات آموزشی و پرورشی بهره گیری کند.

دانش آموز کم توان ذهنی - دانش آموزی است که به طور معنی دار، در عملکرد هوشی (دو انحراف استاندارد زیر میانگین)، رفتار سازشی، اجتماعی و عملی وی، محدودیت وجود دارد و ناتوانی او در سنین رشد و قبل از سن ۱۸ سالگی به وقوع پیوسته است.

دانش آموزان با کم توانی ذهنی، از نظر آموزشی به سه گروه: حمایت پذیر، تربیت پذیر و آموزش پذیر تقسیم می شوند و سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مسئولیت تعلیم و تربیت دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر با هوشبهر ۵۰ تا ۷۰ را بر عهده دارد.

دانش آموز چند معلولیتی - دانش آموزی است دارای دو معلولیت یا بیشتر، که وابسته به یکدیگر نیستند و این ناتوانی ها در حدی است که بر روی عملکرد آموزشی وی تأثیر می گذارد.

دانش آموز دارای اختلال رشدی فراگیر (طیف اتیسم) - دانش آموزی است که در سه حیطه ارتباط فردی و میان فردی، اجتماعی و تخیل و تفکر، دارای تفاوت معناداری با گروه همسالان خود است، به میزانی که بر عملکرد آموزشی و اجتماعی وی اثر می گذارد.

کلاس مرجع (در آموزش و پرورش استثنایی) - به کلاسی اطلاق می شود که در مدرسه عادی تشکیل می گردد. در این کلاس، معلم مرجع، خدمات ویژه، از قبیل پیش بینی برنامه آموزشی و توان بخشی دانش آموزان با مشکلات ویژه یادگیری و رفتاری را به صورت فردی یا در گروه های کوچک (حداکثر ۶ نفر)، به این قبیل دانش آموزان ارائه می دهد.

معلم رابط - معلمی متخصص است که در واحدهای آموزشی عادی (دولتی و غیر دولتی)، برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی و پرورشی کودکان با نیازهای ویژه (دانش آموزان تلفیقی تلفیقی - فراگیر)، از طریق پشتیبانی و همکاری با معلم کلاس، تسهیلات و خدمات آموزشی، پرورشی و توان بخشی ویژه نوآموزان و دانش آموزان با نیازهای ویژه را فراهم می آورد.

بخش دوم:

ضوابط سازماندهی
دانش آموز، کلاس و مدرسه

بر مبنای سیاست کاهش تمرکز و تفویض اختیار به سطوح اجرایی و با عنایت به تفاوت‌های استانی از نظر پراکندگی جغرافیایی، شرایط اقلیمی، فرهنگی و اجتماعی، تراکم دانش‌آموزی، تعداد نیروهای موظف، حق‌التدریس و ... و به‌منظور سازماندهی بهینه کلاس‌ها و دانش‌آموزان و افزایش بهره‌وری منابع انسانی موجود، تا حد ممکن، سیاست‌گذاری اجرایی و اتخاذ تصمیم در برخی از امور این شیوه‌نامه، بر عهده کمیته‌های برنامه‌ریزی استان‌ها و مناطق است. کمیته‌های مذکور باید ضمن در نظر گرفتن کیفیت و مصالح آموزشی و پرورشی، بالا بردن سطح پوشش تحصیلی و در اولویت قرار دادن تخصیص نیرو به مدارس دولتی، اعتبارات و مقررات موجود را نیز مد نظر قرار دهند.

تذکره مهم: چنانچه علاوه بر اختیارات تفویض شده در این شیوه‌نامه، نظر کمیته برنامه‌ریزی استان، بر تفویض بیشتر اختیارات باشد، لازم است مراتب با درخواست و ذکر موارد، به مرکز برنامه‌ریزی منعکس گردد تا پس از بررسی و تصویب در کارگروه ساماندهی، اختیارات مورد نظر نیز به استان تفویض شود.

ضروری است یک نسخه از کلیه مصوبات کمیته برنامه‌ریزی استان، به مرکز برنامه‌ریزی ارسال گردد تا پس از بررسی لازم، حسب اقتضاء، در سامانه بکفا اعمال و در مراحل نظارت مورد استفاده قرار گیرد. در مورد فعالیت‌هایی که دارای شاخص مصوب بوده و در شیوه‌نامه نیز ذکر شده‌اند، از طریق سامانه بکفا اعلام نیاز خواهد شد؛ مگر آنکه در متن این شیوه‌نامه، جایگزینی برای آن منظور شده باشد.

• ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره‌های تحصیلی مختلف، در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵

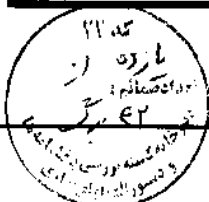
۱- به‌منظور اجرایی شدن مفاد سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، لازم است کمیته‌های برنامه‌ریزی استان و مناطق، با توجه به موجودی منابع انسانی، امکان تفکیک فضای آموزشی دوره اول از دوره دوم ابتدایی را، به‌نحوی که این سیاست طی چند سال، به تدریج عملی گردد، با اولویت مدارس پرجمعیت، مورد توجه و بررسی قرار دهند و تصمیم لازم را در این خصوص اتخاذ نمایند.

۲- مطابق مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، کلاس‌های چند پایه در مدارس روستایی و عشایری ابتدایی، باید با حداکثر سه پایه و ۱۵ دانش‌آموز سازماندهی شوند؛ در عین حال، برابر مفاد مصوبه یاد شده، در صورت مواجهه مناطق آموزشی با کمبود نیرو (پرداخت حق‌التدریس)، این کلاس‌ها مطابق ضوابط جدول ذیل سازماندهی می‌شوند:

ردیف	تعداد دانش‌آموزان مدرسه			مدیر آموزگار	تعداد آموزگار	تعداد کلاس
	دو پایه	سه و چهار پایه	پنج و شش پایه			
۱	تا ۲۵ نفر	تا ۲۰ نفر	تا ۱۵ نفر	۱	-	۱
۲	تا ۴۰ نفر		تا ۳۰ نفر	۱	۱	۲
۳	تا ۶۰ نفر			۱	۲	۳
۴	تا ۷۵ نفر			۱	۳	۴
۵	تا ۹۰ نفر			۱	۴	۵

توضیحات:

- ضوابط کلاس بندی فوق در مدارس روستایی و عشایری و مدارس شهرهای کوچک (روستا - شهرهایی که طی سالهای اخیر از روستا به شهر تبدیل شده اند)، اعمال می‌گردد.
- در کلاس‌های سه پایه و بیشتر، ساعات آموزش هفتگی، مطابق شیوه‌نامه شماره ۲۰۰/۲۳۲۶۲۱ مورخ ۹۳/۱۱/۲۱ افزایش می‌یابد و به تناسب آن، به مدیر آموزگار و معلمان این کلاس‌ها، حق‌التدریس پرداخت خواهد شد.

۳- ضوابط تشکیل و استمرار مدارس عادی دولتی و حداقل و حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس دوره های مختلف تحصیلی، به شرح جدول ذیل خواهد بود:

دوره تحصیلی	حدنصاب تشکیل مدرسه	حدنصاب استمرار فعالیت مدرسه	حداقل تعداد دانش آموز در کلاس شهری	حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس تک پایه
ابتدایی اول			۲۲	۳۱
ابتدایی دوم				۳۴
متوسطه اول	۶۰	۶۰	۲۰	۳۶
متوسطه دوم	دیورستان	۷۵	۱۲	۳۶
	هنرستان	۵۰	۱۰	
مدارس شبانه روزی	۸۰	۵۰	۱۸	۳۶

توضیحات:

- با توجه به بند ۳ ماده ۴ اساسنامه مدارس شبانه روزی، تشکیل مدرسه شبانه روزی با تعداد دانش آموز کمتر از ۸۰ نفر ممنوع است.
- به جز در مورد حد نصاب تشکیل مدارس شبانه روزی، در سایر موارد، کمیته برنامه ریزی استان، در شرایط خاص و متناسب با کمیت نیروی انسانی، وضعیت فضا و امکان دسترسی دانش آموزان به مدارس دیگر، می تواند:
 - حدنصاب استمرار فعالیت مدرسه را تا پنجاه درصد کاهش دهد؛
 - حداقل تعداد دانش آموز در کلاس را تا سی درصد کاهش دهد؛
 - حداکثر تعداد دانش آموز در کلاس را تا ده درصد افزایش دهد.
- در این صورت، ضروری است تصویر مصوبه کمیته به مرکز برنامه ریزی منعکس شود، تا در سامانه مربوط، امکان تغییر لازم برای مدرسه مورد نظر فراهم گردد.
- استمرار فعالیت مدارس متوسطه اول و دوم، با تعداد دانش آموزان کمتر از ۶۰ و ۴۰ نفر، به صورت مدرسه ضمیمه میسر خواهد بود. در این صورت، یکی از دبیران مدرسه، ضمن کاهش ۶ ساعت از تدریس موظف هفتگی، به صورت تمام وقت (۳۶ ساعت)، به عنوان معاون دبیر انجام وظیفه می کند. در مواردی که منطقه با کمبود نیرو در جنس مربوط در دوره متوسطه مواجه نیست (عدم پرداخت حق التدریس)، کمیته برنامه ریزی استان می تواند کاهش ساعات تدریس موظف هفتگی را تا ۱۲ ساعت منظور و مقرر نماید.
- کلاس های دروس عمومی در شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش و دروس تئوری شاخه فنی و حرفه ای، باید به صورت ادغامی تشکیل شوند و همانند کلاس های متوسطه اول و متوسطه دوم نظری، تا سقف ۳۲ هنرجو، قابل تفکیک به دو کلاس نیستند. در مواردی که وضعیت رشته ها اقتضا می کند این سقف تعدیل شود، کمیته برنامه ریزی استان می تواند این عدد را تا ۲۷ هنرجو کاهش دهد.
- به ازای هر کلاس دروس عمومی با بیش از ۲۲ هنرجو، برای دروس عملی در شاخه فنی و حرفه ای و همچنین دروس عملی و برخی از دروس تئوری شاخه کاردانش؛ که جزئیات آن در سامانه بکفا لحاظ می شود، اعلام نیاز هنرآموز، دو برابر خواهد بود. به عبارت دیگر، در این شرایط، هر کلاس عمومی به دو گروه قابل تفکیک است.
- هر دانش آموز مشمول طرح تلفیقی در مدارس عادی، از حیث شمارش در کلاس ها، برای رعایت حدنصاب، حداکثر و ... معادل ۳ دانش آموز به شمار می آید.
- در صورت کاهش آمار دانش آموزان مدرسه، فراتر از حدنصاب های تجویز شده فوق، هیچ دانش آموزی نباید بر اثر اعمال این سیاست، از تحصیل باز بماند و سازماندهی دانش آموزان در مدارس روستا مرکزی یا شبانه روزی ضروری است.

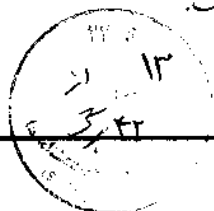

- ۴- در هنرستانهای کاردانش، شرط تشکیل هنرستان جدید در نوبت دوم، عدم تشابه عنوان رشته مهارتی با نوبت اول و ظرفیت و میزان استفاده از کارگاه‌ها است.
- ۵- به‌منظور توزیع متوازن دانش‌آموزان متوسطه، در شاخه‌ها و رشته‌های پایه اول متوسطه دوم، سهم هر منطقه و استان در هر شاخه و رشته، از سوی معاونت متوسطه تعیین و کمیت‌های مورد نظر، در سامانه ثبت‌نام لحاظ خواهد شد.
- ۶- تشکیل و استمرار کلاسهای دوره آمادگی یک ساله (قبل از دبستان) در مناطق، با توجه به تعداد بالقوه نوآموزان و موجودی نیروی انسانی، مطابق مفاد بخشنامه‌های شماره ۱۱۱۰۴۶ مورخ ۹۳/۶/۸ و شماره ۱۶۶۴۴۶ مورخ ۹۳/۸/۱۱ و تصمیمات کمیته برنامه‌ریزی استان صورت می‌پذیرد.
- ۷- تراکم دانش‌آموز در کلاس دایر برای هر منطقه، از طریق اجرای برنامه توسعه سنواتی منطقه، با رعایت ضوابط این شیوه‌نامه و با توجه به منابع انسانی در اختیار منطقه، تعیین و در فرایند تعاملات منطقه و استان و توافق استان با مرکز برنامه‌ریزی (برنامه توسعه سنواتی)، نهایی می‌شود.
- ۸- در مناطقی که کمبود نیرو (پرداخت حق‌التدریس) موضوعیت دارد، تشکیل کلاس‌های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام، در یک مدرسه؛ که پس از ادغام آنها، تعداد دانش‌آموزان در کلاسهای ادغام شده، از سقف مجاز تعیین شده در این شیوه‌نامه تجاوز نمی‌کند، ممنوع است.
- تبصوه- در صورت عدم رعایت این امر از سوی منطقه و صدور ابلاغ حق‌التدریس در دوره مناظر، به محض مشاهده، ضروری است کلاس‌های یاد شده بلافاصله ادغام شوند. لازم است کمیته برنامه‌ریزی استان، نظارت دقیق و کافی را در این خصوص اعمال نماید. در هر صورت، معادل نیروی کلاس‌های قابل ادغام، از اعتبار حق‌التدریس استان کاسته خواهد شد.
- ۹- با عنایت به نتایج حاصل از پژوهش ملی صورت گرفته پیرامون عملکرد مجتمع‌های آموزشی و پرورشی شهری و روستایی، ضروری است کمیته برنامه‌ریزی استان، پس از بررسی و ارزیابی دقیق کیفیت عملکرد این مجتمع‌ها و با توجه به موجودی نیروی انسانی، ضمن اجتناب از ایجاد مجتمع جدید، در خصوص استمرار فعالیت هر یک از مجتمع‌های آموزشی و پرورشی تحت پوشش مناطق تابعه، تصمیم مقتضی را اتخاذ کند. نحوه نظارت و راهنمایی مدارس و دیگر مسائل متأثر از این تصمیم، مطابق دستورالعمل‌هایی خواهد بود که متعاقباً ارسال می‌گردد.
- ۱۰- در صورت وجود فضای مناسب، مدارس شبانه‌روزی نزدیک به هم، ساماندهی و تجمیع شوند. همچنین به‌منظور صرفه‌جویی در نیروی انسانی این مدارس از قبیل آشپز، کمک آشپز، انباردار و سرایدار، تجمیع فعالیت‌های غیر آموزشی مانند آشپزخانه‌ها، انبارها و... در سطح یک شهر یا بخش، مورد تأکید است.
- ۱۱- فعالیت هم‌زمان مدرسه عشایری ثابت و مدرسه عادی دولتی (با دوره تحصیلی مشترک)، در یک روستا مجاز نیست.
- ۱۲- چنانچه مجموع کلاس‌های درس دایر شده در یک فضای دو نوبته، از یک دوره تحصیلی و یک جنس، در دو نوبت، مساوی یا کمتر از تعداد کلاس کالبدی فضا باشد، دایر نمودن آموزشگاه نوبت دوم در آن فضا مجاز نیست. در این خصوص، کمیته برنامه‌ریزی استان، بر روند دو نوبته شدن مدارس مناطق تابعه، نظارت خواهد کرد.

• ضوابط تشکیل کلاس و مدرسه در دوره‌های تحصیلی آموزش و پرورش استثنایی

○ گروه‌بندی انواع آموزش‌های استثنایی

آموزش و پرورش نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی، در سطوح پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم و با تأکید خاص بر آموزش حرفه‌ای و اهتمام و تحت پوشش قرارداد همه نوآموزان و دانش‌آموزان مدنظر است.

با عنایت به بند ۳ از ماده ۲ کلیات اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی، گروه‌بندی وضعیت‌های مختلف نوآموزان و دانش‌آموزان استثنایی به شرح ذیل می‌باشد؛ که به صورت تفکیک شده، جهت استفاده در تراز نیروی انسانی، در سامانه بکفا لحاظ می‌گردد:

نوع اختلال	پیش از دبستان	دبستان	پایه اول تا ششم	پایه اول تا ششم	پایه اول تا ششم	پایه اول تا ششم
آسیب دیده شنوایی	دارد	دارد	دارد	دارد	پایه اول تا ششم	بدو تشخیص تا ۴ سالگی
						آمادگی ۱ و ۲
						معلول جسمی - حرکتی
کم توان ذهنی	دارد	ندارد	دارد	ندارد	پایه اول تا ششم	بدو تشخیص تا ۴ سالگی
						۶-۴ سال
						آمادگی ۱ و ۲
اختلال‌های رشدی فراگیر (طیف اتیسم) یا کم توان ذهنی	دارد	دارد	دارد	دارد	پایه اول تا ششم	بدو تشخیص تا ۴ سالگی
						آمادگی ۱ و ۲
						اختلالات رفتاری - هیجانی و اختلال رشدی فراگیر (طیف اتیسم) یا هوشیاری عادی
چند معلولیتی با هوشیاری عادی	دارد	دارد	دارد	دارد	پایه اول تا ششم	چند معلولیتی با هوشیاری عادی
						چند معلولیتی با هوشیاری عادی
						مشکلات ویژه یادگیری
ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	پایه اول تا ششم	---

اولویت کدگذاری پست‌های سازمانی در مدارس استثنایی ترکیبی (حداقل دو گروه استثنایی)، با گروهی است که بالاترین آمار دانش‌آموزی را دارد.

○ دوره پیش از دبستان

آموزش دوره پیش از دبستان نوآموزان استثنایی، شامل دو برنامه است:

۱- پیش از دبستان نوآموزان با هوشیاری عادی:

الف- از بدو تشخیص تا چهار سال؛

ب- آمادگی پایه ۱ و ۲.

۲- پیش از دبستان نوآموزان با کم توانی ذهنی:

الف- از بدو تشخیص تا چهار سال؛

ب- چهار تا شش سال؛

ج- آمادگی مقدماتی و تکمیلی.

تبصره ۱- مرحله تشخیص و آموزش تا چهار سالگی، بر آموزش والدین استوار است. در طول دوره پیش از دبستان، والدین بر اساس دستورالعمل‌های اجرایی ارسالی از سوی سازمان استثنایی، از آموزش نظام‌دار برخوردار می‌شوند.

تبصره ۲- آموزش و پرورش کودکان استثنایی در سنین پیش از دبستان (پس از تشخیص معلولیت)، باید در دبستان‌های استثنایی تحت پوشش و با مسئولیت مدیر دبستان انجام گیرد.

○ سازماندهی فضا و مدارس استثنایی

۱- هرگونه تغییر در استفاده از فضاهای مراکز آموزش و پرورش استثنایی در سطح استان و مناطق، اعم از تغییر در نوع مدرسه از استثنایی به عادی و سایر موارد، با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان و با مجوز سازمان استثنایی، امکان‌پذیر خواهد بود.

۲- انحلال و تأسیس اماکن و فضاهای فرهنگی، ورزشی، توان‌بخشی و... استثنایی صرفاً با مجوز کتبی سازمان استثنایی امکان‌پذیر است.

۳- صدور مجوز توسعه مراکز دوره متوسطه دوم حرفه‌ای، بر اساس شیوه‌نامه تأسیس، پس از بررسی و تصویب موضوع در کمیته برنامه‌ریزی استان و تأیید سازمان استثنایی صورت می‌پذیرد.

توضیح: ایجاد، توسعه و جابه‌جایی رشته در دوره متوسطه دوم حرفه‌ای، به شرط امکان تأمین نیرو (اعم از موظف و غیرموظف)، با هماهنگی و تصویب کمیته برنامه‌ریزی استان و تأیید سازمان استثنایی امکان‌پذیر است.

۴- ایجاد هنرستانهای فنی و حرفه‌ای، کاردانش و متوسطه دوم حرفه‌ای در نوبت دوم، با توجه به ساعات کار این مراکز، ممنوع است.

۵- توسعه و تأسیس مدارس شبانه‌روزی استثنایی، صرفاً با تصویب کمیته برنامه‌ریزی استان و اخذ مجوز کتبی از سازمان استثنایی میسر است.

۶- اولویت تشکیل کلاس‌های درس استثنایی، در نوبت اول خواهد بود. در صورتی که فضای فیزیکی مدرسه، امکان تشکیل همه کلاس‌ها در نوبت اول را ندهد، تشکیل کلاس در نوبت دوم، با موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان، بلامانع است.

۷- مدارس دوره‌های ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم دانش‌آموزان استثنایی، در قالب چهار درجه تشکیل می‌شوند.

۸- استمرار فعالیت مدارس ابتدایی که کمتر از ۲۵ نفر دانش‌آموز دارند، در صورت وجود نیروی مدیرآموزگار و تأیید کمیته برنامه‌ریزی، به صورت کلاس چند پایه و چند گروه استثنایی بلامانع است.

۹- مواد درسی و ساعات کار هفتگی مدارس استثنایی در دوره‌های پیش از دبستان و ابتدایی، به صورت ۲۵ جلسه‌ای خواهد بود.

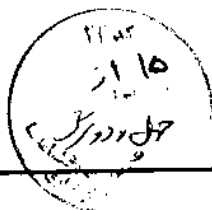
○ سازماندهی کلاس‌های درس استثنایی- تشکیل کلاس‌های درس با حداقل و حداکثر تعداد نوآموز و دانش‌آموز در دوره‌های مختلف تحصیلی و گروه‌های استثنایی، بر اساس تبصره ذیل ماده ۴ از فصل دوم آیین‌نامه اجرایی آموزش و پرورش استثنایی و مطابق جدول ذیل می‌باشد:

متوسطه دوم و متوسطه اول حرفه‌ای	متوسطه اول و متوسطه اول پیش حرفه‌ای	ابتدایی	پیش از دبستان		دوره تحصیلی گروه استثنایی
			امادگی	زیر ۶ سال	
۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۴-۷	آسیب دیده شنوایی
۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۴-۷	آسیب دیده بینایی
۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۶-۱۱	۴-۷	کم توان ذهنی
۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	معلول جسمی- حرکتی
۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	چند معلولیتی
۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	اختلال‌های رفتاری - هیجانی
۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	۳-۵	اختلال‌های رشدی فراگیر (طیف اتیسم)

الف - کلاس‌های چند پایه، با حداقل ۴ و حداکثر ۷ نفر تشکیل می‌شود.

ب - کلاس‌های چند پایه، برای گروه‌های چند معلولیتی و رفتاری- هیجانی و اختلال‌های رشدی فراگیر (طیف اتیسم)، با حداقل ۳ و حداکثر ۵ نفر تشکیل می‌گردد.

ج - تشکیل کلاس چند پایه، با بیش از سه پایه تحصیلی، ممنوع است.

د - در صورتی که تعداد دانش‌آموزان هر گروه به حد نصاب برسد، تشکیل کلاس‌های مستقل، برای هر یک از گروه‌ها، الزامی است.

ه - در صورت تشکیل بیش از یک کلاس مستقل، علاوه بر پست مدیرآموزگار، به ازای هر کلاس اضافه، یک پست آموزگار در نظر گرفته خواهد شد.

و - در صورتی که دانش‌آموز چند معلولیتی، اختلال رفتاری - هیجانی و اختلال رشدی فراگیر (طیف اتیسم) در کلاس تک معلولیتی جایدهی شود، کلاس با حداقل تعداد گروه مربوط (تک معلولیتی) قابل تشکیل است.

ز - تشکیل کلاس با تعداد کمتر از حد نصاب مندرج در جدول فوق، مشروط بر حفظ میانگین تراکم دانش‌آموز در سطح استان، پس از موافقت اداره آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان مجاز است.

ح - تشکیل کلاس چند پایه در دوره متوسطه اول و حرفه‌ای استثنایی، با تجویز کمیته برنامه‌ریزی استان میسر است.

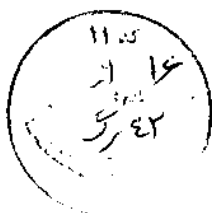
ط - تشکیل کلاس‌های استثنایی، بر اساس تعداد گروه و پایه، مطابق جدول ذیل خواهد بود:

ردیف	تعداد گروه	پایه	وضعیت
۱	یک گروه	چند پایه	صحیح
۲	چند گروه	در یک پایه	بلامانع
۳	دو گروه	چند پایه	با مجوز اداره آموزش و پرورش استثنایی استان بلا مانع است
۴	چند گروه	چند پایه	مجاز نیست

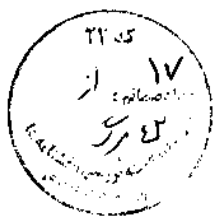
تذکر مهم: با عنایت به سازماندهی و آموزش کارشناسان استانی سازمان استثنایی، برای کاربری سامانه بکفا در حوزه مربوط، از این پس، مسئولیت ورود اطلاعات و کنترل داده‌ها در بخش استثنایی، بر عهده اداره استثنایی استان خواهد بود. بالطبع مسئولیت نظارت و کنترل کلی بر ساماندهی منابع انسانی این حوزه، کماکان بر عهده معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و منابع انسانی استان خواهد بود.

• سازماندهی کلاس‌های سوادآموزی

اهداف کمی و حد نصاب تشکیل کلاس در هر دوره سوادآموزی، اعم از سوادآموزی، تحکیم و انتقال، برابر ضوابط ابلاغی از سوی سازمان نهضت سوادآموزی عملیاتی می‌شود.

بخش سوم:
ضوابط و مقررات
به کارگیری نیرو

• مقررات عام

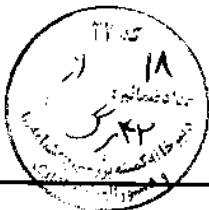
- ۱- هر نوع به کارگیری نیروی جدید که احتمال ایجاد تعهد استخدامی بر آن مترتب باشد، تحت هر عنوان، ممنوع بوده و پرداخت هر گونه وجه، به هر میزان، به این گونه نیروها مجاز نیست و رؤسای مناطق و عاملین ذی حسابی در قبال آن مسئولیت دارند.
- تبصوه: به کارگیری نیروهای پیش دبستانی و خرید خدمات آموزشی، در محدوده ساعات مجاز حق التدریس، مطابق ضوابط بند ۲۷ از قسمت اول بخش چهار این شیوه نامه، بلامانع است.
- ۲- صدور هر نوع ابلاغ و گواهی انجام کار برای افرادی که رأساً از طریق مدارس و مراکز غیردولتی مرتبط با آموزش و پرورش، نظیر مهدهای کودک و پیش دبستانی های غیردولتی، درمانگاه ها و کلینیک های فرهنگیان، باشگاه ها و خانه های معلم، مراکز مشاوره و راهنمایی خانواده، مدارس آموزش از راه دور، انجمن های اولیاء و مربیان مدارس، مراکز آموزش بزرگسالان و نظایر آنها، به کار گرفته می شوند و نیز پرداخت هر گونه وجهی به صورت مستقیم و غیرمستقیم به عنوان حق التدریس، خرید خدمات یا حق الزحمه، از منابع دولتی به افراد یاد شده، توسط مدارس و ادارات آموزش و پرورش ممنوع است.
- ۳- تخصیص نیرو به کلیه فعالیت هایی که انجام آن مستلزم وجود نیرو به صورت موظف یا غیرموظف باشد، صرفاً در چارچوب ضوابط و مقررات این شیوه نامه مجاز است و تمامی ضوابط و شیوه نامه های قبلی در خصوص به کارگیری نیروی انسانی، لغو و بلااثر می گردد.
- ۴- در مواردی که در این شیوه نامه، اختیار اتخاذ تصمیم در شرایط خاص، به کمیته برنامه ریزی استان تفویض شده، چنانچه امکان لازم برای تغییرات سامانه در استان فراهم نشده باشد، اعمال شرایط خاص مورد نظر در سامانه ها، منوط به ارسال صورت جلسه کمیته برنامه ریزی مربوط، به مرکز برنامه ریزی است.
- ۵- به منظور فراهم کردن شرایط برای بهره مندی بیشتر مدارس عادی دولتی از نیروهای توانمند، کلیه نیروهای آموزشی و پرورشی شاغل در مدارس خاص دوره متوسطه (استعدادهای درخشان، نمونه دولتی، شاهد و ...)، باید بخشی (حداقل ۶ ساعت) از ساعات موظف خود را در مدارس عادی دولتی انجام وظیفه کنند. کمیته برنامه ریزی استان در خصوص مصادیق این مدارس و میزان ساعات، تصمیم مقتضی را اتخاذ می کند.
- ۶- در راستای تحقق عدالت آموزشی و اولویت بخشیدن به تأمین نیروی انسانی نقاط دوردست و روستایی و نیز ضابطه مند شدن امر سازماندهی نیروها در مناطق آموزشی و تعیین مصادیق و مشمولین نیروی کسر ساعت موظف، ضروری است کمیته برنامه ریزی استان، با الهام و اقتباس از شیوه نامه های ۱ و ۲ آموز، تا قبل از موعد سازماندهی نیروها برای سال تحصیلی آینده، ضوابط امتیاز بندی آنان در مناطق را وضع و اجرایی نماید.
- ۷- در هنرستانهای فنی و حرفه ای و کاردانش، به کارگیری نیروهای غیرمتخصص در پست های مدیر (جدیدالانتصاب)، معاون فنی - مهارتی، متصدی کارگاه، استادکار و سرپرست بخش ممنوع است و تخصیص نیرو به این فعالیت ها، صرفاً با رشته شغلی هنرآموز امکان پذیر است. مدیر، معاون فنی - مهارتی و سرپرست بخش باید دارای مدرک تحصیلی حداقل لیسانس باشند.

• مقررات اختصاص نیرو به فعالیت های مختلف

الف- فعالیت های حوزه معاونت های آموزش ابتدایی و متوسطه

۱- عنوان فعالیت: مدیر (گروه اول)

مدیر واحدهای آموزشی برای مدارس دولتی، طبق ضوابط مربوط و از نیروهای موظف تأمین می شود.

۲ - عنوان فعالیت: معاون آموزشی، فنی - مهارتی، پرورشی و تربیت بدنی، فناوری و اجرایی (گروه دوم)

معاون واحدهای آموزشی برای هر یک از مدارس دولتی، طبق ضوابط درجه‌بندی و از نیروهای موظف رسمی و پیمانی قابل تأمین است.

۳ - عنوان فعالیت: آموزگار ابتدایی (گروه اول)

در مدارس ابتدایی شهری، روستایی و عشایری، به ازای هر کلاس، ۲۴ ساعت نیرو اختصاص می‌یابد. جهت هر کلاس در دوره ابتدایی، برای آموزگار ابتدایی، ۲۲ ساعت و برای آموزگار درس تربیت بدنی، حسب وجود نیروی متخصص به صورت موظف، ۲ ساعت ابلاغ صادر خواهد شد.

۴ - عنوان فعالیت: راهبر آموزشی (گروه اول)

به منظور نظارت بالینی بر فعالیت معلمان کلاس‌های روستایی دوره ابتدایی و راهنمایی آنان برای حضور موفقیت آمیز در کلاس‌های درس، در سامانه بکفا، امکان تخصیص ۳۰۰۰ معلم راهنما در سرجمع کشور فراهم می‌شود تا متناسب با تعداد کلاس‌های روستایی و ویژگی‌ها و مقتضیات اقلیمی و منطقه‌ای، از سوی معاونت آموزش ابتدایی، میان استان‌های کشور توزیع گردد. پس از آن، ظرفیت تعلق گرفته به هر استان، با نظر کمیته برنامه‌ریزی استان، به مناطق استان تخصیص می‌یابد.

آموزگار کلاس‌های جبرانی دانش‌آموزان دیرآموز ابتدایی (گروه سوم)

نیروی مورد نیاز این فعالیت، به ازای هر دانش‌آموز دیرآموز، دو ساعت در هفته، از محل نیروهای کسر ساعت موظف، قابل تخصیص است.

۵ - عنوان فعالیت: آموزش پیش از دبستان برای نوآموزان پنج ساله (گروه سوم)

به جز برای ۵۳ دهستان کمتر توسعه یافته و دو زبان کشور که امکان تخصیص یک نیروی مرتبط، با پست آموزگار و به عنوان مربی پیش‌دستانی، از گروه دوم مجاز است؛ تخصیص نیرو به این فعالیت در سایر نقاط کشور، صرفاً با تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان و از محل نیروی مازاد (گروه سوم)، میسر خواهد بود.

۶ - عنوان فعالیت: دبیر و هنرآموز متوسطه (گروه اول)

نیروی آموزشی دبیرستان‌ها و هنرستان‌ها در متوسطه اول و دوم، مطابق جدول دروس هفتگی، از جمع نیروهای موظف (و عنداللزوم غیرموظف) اختصاص می‌یابد.

۷ - عنوان فعالیت: استادکار و سرپرست بخش (گروه دوم)

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش، از محل نیروهای موظف رسمی و پیمانی، قابل تخصیص است.

تبصره - ابلاغ سرپرست بخش، فقط به صورت تمام وقت قابل صدور است.

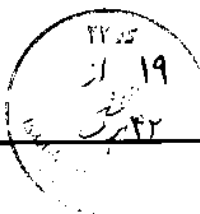
۸ - عنوان فعالیت: انباردار هنرستان (گروه دوم)

نیروی مورد نیاز این فعالیت در هنرستان‌ها، صرفاً در رشته‌هایی که نیاز به این فعالیت دارد، با رعایت درجه‌بندی و با توجه به موجودی منابع انسانی مناطق، به نحوی که کمیته برنامه‌ریزی استان مقرر می‌دارد، از محل نیروهای موظف رسمی و پیمانی، قابل تخصیص است.

۹ - عنوان فعالیت: مدارس شبانه‌روزی

نیروهای آموزشی و پرورشی (گروه اول)

نیروهای آموزشی و پرورشی مورد نیاز این مدارس، در قالب اساسنامه مربوط و ساعات جدول برنامه درسی، به نحوی اختصاص یابد که با استفاده از تمام ظرفیت آموزشی، کلاس‌ها به صورت دو هفته تشکیل شود.

سرپرست خوابگاه (گروه اول)

نیروی مورد نیاز این فعالیت، باید مطابق درجه بندی مربوط، فقط به صورت موظف، تخصیص یابد.

نیروهای فوق برنامه (گروه سوم)

به ازای هر کلاس در مدارس شبانه روزی، اختصاص نیروی آموزشی مرتبط، از محل نیروی مازاد واجد شرایط، به میزان ۴ ساعت در هفته، برای انجام فعالیت های فوق برنامه، بلامانع است.

نیروهای غیر آموزشی (گروه دوم)

نیروهای غیر آموزشی این مدارس از قبیل آشپز، کمک آشپز، انباردار و سرایدار، مطابق درجه بندی، به صورت موظف قابل تخصیص است.

تبصره - تشکیل و استمرار فعالیت مدارس شبانه روزی، در نزدیکی یکدیگر و در مجاورت نقاط و مدارسی که از امکانات شبانه روزی برخوردارند، مجاز نیست.

۱۰ - عنوان فعالیت: خوابگاه مرکزی (گروه دوم)

نیروهای خوابگاه های مرکزی، مطابق درجه بندی مربوط، به صورت موظف تخصیص می یابد.

۱۱ - عنوان فعالیت: مدارس نمونه دولتی

نیروهای آموزشی و پرورشی (گروه اول)

نیروهای آموزشی و پرورشی مورد نیاز این مدارس، بر اساس جدول و برنامه هفتگی مدارس عادی، تأمین می گردد.

نیروهای اداری (گروه دوم)

نیروی اداری مدارس نمونه دولتی، تا حد آخرین درجه بندی مصوب این مدارس، از گروه دوم قابل تخصیص است.

نیروهای فوق برنامه

نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات فوق برنامه، وفق شیوه نامه معاونت مربوط، با مسئولیت کمیته برنامه ریزی منطقه، از محل درآمدهای مدرسه و منحصرأ از ساعات غیر موظف نیروهای رسمی یا پیمانی تأمین می گردد.

تبصره - آن دسته از مدارس نمونه دولتی واقع در مناطق کمتر توسعه یافته که شبانه روزی هستند، می توانند همانند مدارس شبانه روزی، از نیروی مورد نیاز برخوردار شوند.

۱۲ - عنوان فعالیت: گروه های آموزشی (گروه اول)

نیروی مورد نیاز برای این فعالیت، در سرجمع کشور، مطابق جدول ذیل، از نیروهای موظف تأمین می شود و معاونت های ذی ربط در وزارت متبوع، مسئولیت توزیع استانی آن را بر عهده خواهند داشت:

بخش های ذی ربط ←	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه دوم		تربیت بدنی	درس پرورشی و بخش آموزشی مشاوره	استانی (کلید دورها)
			نظری	فنی و حرفه ای و کاردرستی			
مقدار ساعت تخصیص یافته	۲۶۴۰۰	۲۶۴۰۰	۳۸۵۰۰	۱۶۹۴۰	۴۴۰۰	۴۴۰۰	۳۳۸۰

- ابلاغ صادره برای هر فرد، باید حداقل ۴ ساعت در هفته باشد.
- در دوره ابتدایی، با توجه به تدریس تمام وقت اغلب آموزگاران، اشتغال همکاران در این فعالیت، به شرط نبود نیروی کسر ساعت در منطقه، به صورت حق التدریس بلامانع است.
- کمیته برنامه ریزی هر استان، در سقف تعیین شده برای هر دوره، ساعات مشخص شده را میان مناطق تابعه خود توزیع و عنداللزوم جابه جا می کند.

۱۳ - عنوان فعالیت: هنرستانهای وابسته به سایر سازمان ها و نهادهای (گروه دوم)

اختصاص نیروی موظف آموزشی به هنرستانهای وابسته و جوار کارخانه (در حد دروس عمومی)، به صورت موظف و درخصوص مدیر و معاون درحد درجه بندی مدارس دولتی امکان پذیر است.

۱۴ - عنوان فعالیت: آموزش بزرگسالان (گروه دوم)

با توجه به سیاست های جاری مبنی بر اداره مدارس بزرگسالان با مشارکت مردمی و از محل پرداخت شهریه های دانش آموزان، تخصیص یک مدیر از محل نیروهای رسمی یا پیمانی مجاز بوده و تأمین حق الزحمه سایر نیروها از منابع غیردولتی (مشارکت مردمی) و منحصرأ از ساعات غیر موظف نیروهای رسمی و پیمانی امکان پذیر خواهد بود. لازم به ذکر است، در هر منطقه حداکثر یک مدرسه بزرگسال دولتی (به تفکیک جنس و دوره تحصیلی) می تواند دایر باشد.

۱۵ - عنوان فعالیت: آزمایشگاه مرکزی و پژوهش سرای دانش آموزی (گروه دوم)

نیروی انسانی این فعالیت، به شرط رعایت ضوابط اجرایی مربوط که از سوی معاونت آموزش متوسطه ابلاغ می شود، مطابق جدول ذیل قابل تخصیص است:

توضیحات	سراپادار	دبیر (ساعت)	معاون (نفر)	درجه بندی
صدور ابلاغ دبیران در پژوهش سراها باید حداقل ۶ و حداکثر ۱۲ ساعت در هفته باشد.	۱	۹۶	۱	۲ و ۱
	۱	۷۲	۱	۴ و ۳
	۱	۴۸	۱	۶ و ۵

ب- فعالیت های امور تحصیلی فرزندان شاهد

۱ - عنوان فعالیت: نیروهای مورد نیاز مدارس شاهد (گروه اول)

نیروی آموزشی و پرورشی مدارس شاهد، در هر یک از دوره های تحصیلی، بر اساس برنامه هفتگی و درجه بندی مربوط تخصیص خواهد یافت.

تبصره ۱- نیروهای اداری مدارس شاهد، بر مبنای آخرین درجه بندی مصوب، از گروه دوم قابل تخصیص است.

تبصره ۲- حداقل تعداد دانش آموز در کلاس های مدارس شاهد، ۲۰ نفر خواهد بود.

تبصره ۳- نیروی مورد نیاز هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش شاهد، همانند سایر هنرستانهای عادی قابل تخصیص است. فوق برنامه

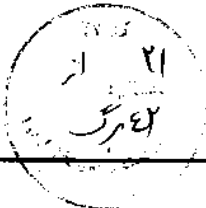
برای مدارس شاهد، در دوره ابتدایی ۲ ساعت و در متوسطه اول و متوسطه دوم نظری، ۴ ساعت نیروی فوق برنامه قابل تخصیص است. ساعات فوق برنامه هنرستان های فنی و حرفه ای و کاردانش، متعاقباً مشخص خواهد شد.

۲ - عنوان فعالیت: طرح پراکنده شاهد (گروه اول)

نیروی مورد نیاز طرح پراکنده امور تحصیلی فرزندان شاهد (شهری، روستایی و عشایری)، بر اساس مصوبات شورای برنامه ریزی امور تحصیلی فرزندان شاهد، به ازای تحصیل هر فرزند شاهد در مدارس غیر شاهد عادی دولتی و هیأت امنایی، در دوره های تحصیلی ابتدایی اول، ابتدایی دوم، متوسطه اول و متوسطه دوم، ۲ ساعت از محل نیروهای موظف یا غیرموظف در سرجمع منطقه تخصیص می یابد؛ تا مطابق دستورالعمل صادره از سوی اداره کل شاهد و ایثارگران، به فعالیت پردازند.

۳ - عنوان فعالیت: مدارس ایثارگران (گروه اول)

نیروی مورد نیاز مدرسه و مجتمع ایثارگران، برابر ضوابط درجه بندی مربوط و به میزان ساعات برنامه درسی ویژه این گونه مدارس تأمین و تخصیص می یابد.

ج - فعالیتهای حوزه استعدادهای درخشان

عنوان فعالیت: مدارس استعدادهای درخشان

نیروهای آموزشی و پرورشی (گروه اول)

نیروهای آموزشی این مدارس، مطابق برنامه‌های درسی مدارس عادی دولتی تخصیص می‌یابد.

نیروهای اداری (گروه دوم)

نیروی اداری مورد نیاز مدارس استعدادهای درخشان، تا حد آخرین درجه‌بندی ابلاغی برای این مدارس، به شماره ۱۲۶۷۲۵ مورخ ۱۳۹۴/۶/۳۰، از گروه دوم قابل تخصیص است.

محتوای تکمیلی

با تصویب کمیته برنامه‌ریزی استان و به شرط رعایت ضوابط خاص این مدارس، تخصیص دو ساعت نیرو به‌ازای هر کلاس، به فعالیت محتوای تکمیلی، از محل ساعات غیر موظف نیروهای رسمی و پیمانی و از محل درآمدهای مدرسه بلامانع است. ابلاغ نیروهای موضوع این فعالیت، با پیشنهاد مدیر مدرسه استعدادهای درخشان و تأیید کمیته برنامه‌ریزی منطقه، صادر می‌شود.

فوق برنامه

نیروهای مورد نیاز برای این فعالیت، متناسب با نوع درس و میزان ساعات، وفق ضوابط مربوط، با مسئولیت کمیته برنامه‌ریزی منطقه، از محل درآمدهای مدرسه و منحصرأ از نیروهای رسمی یا پیمانی تأمین می‌گردد.

د - فعالیتهای حوزه معاونت پرورشی و فرهنگی

۱ - عنوان فعالیت: مربی امور تربیتی (گروه اول)

نیاز به مربی امور تربیتی در مدارس و مجتمع‌های آموزشی و پرورشی، با امعان نظر به ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی قانون احیاء معاونت پرورشی و تربیت بدنی در وزارت آموزش و پرورش، برآورد و حسب تشخیص کمیته برنامه‌ریزی منطقه و تحت نظارت کمیته برنامه‌ریزی استان، از محل ساعات موظف و اضافه‌کار نیروهای رسمی و پیمانی موجود، برای تدریس دروس مربوط و فعالیت پرورشی، مطابق جدول ذیل، قابل تخصیص است:

تعداد دانش‌آموز				مجتمع و مدرسه مستقل شهری
بیش از ۵۰۰ نفر	از ۲۴۱ تا ۵۰۰	از ۱۵۱ تا ۲۴۰	از ۶۱ تا ۱۵۰	
دو معاون یا یک مربی و یک معاون	هر ۱۵ دانش‌آموز مازاد بر ۲۴۰ نفر، یک ساعت مربی	یک مربی (یا معاون) تمام وقت	۱۲ ساعت مربی، به‌ازای هر مجتمع یا مدرسه مستقل، در سرجمع منطقه	مدرسه روستایی و عشایری
			۱۲ ساعت مربی، به‌ازای هر مدرسه مستقل، در سرجمع منطقه	
یک معاون یا مربی امور تربیتی، به‌ازای هر مجتمع				مجتمع روستایی و عشایری

تبصره - در سال تحصیلی ۹۶-۹۵، در هر منطقه، تخصیص نیرو به فعالیتهای معاون پرورشی و مربی امور تربیتی، در هر یک از گروه‌های اول، دوم و سوم، حداکثر به میزان سال تحصیلی ۹۵-۹۴ خواهد بود.

۲ - عنوان فعالیت: مشاوره در متوسطه اول (گروه اول)

به ازای هر ۱۵ نفر دانش‌آموز مدارس متوسطه اول دولتی، در سرجمع منطقه و به تفکیک جنسیت، یک ساعت نیروی مشاور مرتبط تخصیص می‌یابد.

۳ - عنوان فعالیت: مشاوره در متوسطه دوم (گروه دوم)

در صورت وجود مشاور مازاد بر نیاز متوسطه اول، به ازای هر ۱۵ نفر دانش‌آموز مدارس متوسطه دوم دولتی، در سرجمع منطقه و به تفکیک جنسیت، یک ساعت نیروی مشاور مرتبط قابل تخصیص است. تخصیص نیرو به این فعالیت، منوط به عدم پرداخت حق‌التدریس در فعالیت مشاوره متوسطه اول است.

۴- عنوان فعالیت: مشاوره در دوره ابتدایی (گروه سوم)

به ازای هر ۱۵ نفر دانش آموز مدارس ابتدایی دولتی، تخصیص یک ساعت نیروی مشاور، از محل مشاوران مازاد (مرتبط)، بلامانع است. تخصیص مشاور به این دوره، منوط به عدم پرداخت حق التدریس در دوره ابتدایی منطقه مورد نظر است.

۵- عنوان فعالیت: هفته مشاوره (گروه دوم)

در صورت وجود نیروی موظف مرتبط، به ازای هر ۳۵۰ دانش آموز مدارس دولتی، یک ساعت مشاور به هفته های مشاوره قابل تخصیص است. در این خصوص رعایت دستورالعمل اجرایی شماره ۵۴۰/۲۵۹۶/۴۱۳ مورخ ۸۹/۷/۲۰ ضروری است. اختصاص نیرو به این فعالیت، منوط به عدم پرداخت حق التدریس به فعالیت مشاوره در متوسطه اول منطقه است.

۶- عنوان فعالیت: مراکز مشاوره و خدمات روان شناختی (گروه دوم)

این گونه مراکز، صرفاً در محدوده پست های سازمانی مصوب، می توانند از نیروی انسانی موظف برخوردار شوند.

۷- عنوان فعالیت: بخش مدیریتی و اداری اردوگاه های دانش آموزی (گروه دوم)

نیروی اداری مورد نیاز اردوگاه ها، با احتساب حداکثر ۲۶۰ اردوگاه در سطح کشور، در صورت فعال بودن در طول سال تحصیلی، حداکثر به تعداد پست های سازمانی مصوب، از محل نیروهای موظف تأمین خواهد شد. تبصره: به اردوگاه های فصلی که در پاره ای از ماه های سال فعال هستند، فقط در ایام فعالیت، حداکثر به تعداد پست های سازمانی مصوب نیروی اداری موظف تخصیص خواهند یافت. این قبیل نیروها، در فصل تعطیلی اردوگاه، زیر نظر معاون پرورشی و فرهنگی منطقه، در خدمت فعالیت های فوق برنامه دانش آموزی خواهند بود.

۸- عنوان فعالیت: کانون های فرهنگی - تربیتی (گروه دوم)

نیروی انسانی کانون ها، بر اساس درجه بندی و با رعایت ارتباط گروه تدریس با فعالیت های فرهنگی و تربیتی (مدرج در جدول مربوط)، به شرح جدول ذیل قابل تخصیص است:

درجه کانون	نیروهای اداری و اجرایی			نیروهای آموزشی و پرورشی (متناسب با نیاز و در گروه مرتبط)
	رئیس	کارشناس	سرایدار و خدمتگزار	
۱ و ملی	۱	۳	۱	۹۶
۲	۱	۲	۱	۷۲
۳	۱	۱	۱	۶۰

تبصره ۱: صدور ابلاغ نوبت دوم و پرداخت اضافه کار به کارکنان کانون ها موضوعیت ندارد.

تبصره ۲: حداکثر تعداد ۵۵ کانون فرهنگی - تربیتی ملی که کد واحد سازمانی آن توسط معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع مشخص خواهد شد، در سامانه بکفا اعمال می گردد.

تبصره ۳: تخصیص نیرو به حداکثر تعداد ۱۱۶۳ کانون فرهنگی - تربیتی که کد واحد سازمانی آن ها توسط معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع مشخص شده است، در سامانه بکفا اعمال می گردد.

تبصره ۴: تخصیص نیرو به کانون هایی که فاقد شاخص های ذکر شده در جدول درجه بندی باشند، ممنوع است.

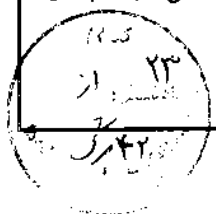
۸- عنوان فعالیت: مدرسه قرآن در دوره های تحصیلی ابتدایی و متوسطه اول (گروه اول)

نیروهای مدارس قرآنی (برنامه ای) نوبت اول، همانند مدارس عادی - دولتی در دوره تحصیلی مربوط، سازماندهی می شوند.

۹- دارالقرآن ها (گروه دوم)

به هر واحد دارالقرآن یک مدیر قابل تخصیص است و اختصاص نیرو به سایر فعالیت های دارالقرآن ها، بر اساس درجه بندی

مصوب به شماره ۷۰۰/۱۱۲۸۴۳ مورخ ۹۴/۶/۱۵، به شرح جدول ذیل خواهد بود:

۴۸	۱	۱	۲۰۱
۲۴	۱	۲	۴۰۳
۱۲	۱	۳	۶۰۵

تبصره ۱: نیروهای آموزشی دارالقرآن‌ها از محل نیروهای قراردادی با عنوان مربی قرآن و در سایر مناطق از گروه ۲ تأمین خواهد شد.

تبصره ۲: در سال تحصیلی ۹۶-۹۵، مجموعاً حداکثر تعداد ۷۰۰ دارالقرآن در سطح کشور دایر خواهد بود که مطابق فهرست اعلامی از سوی معاونت پرورشی و فرهنگی، در بکفا لحاظ می‌گردند.

تبصره ۳: فعالیت دارالقرآن آموزش و پرورش، منوط به آن است که با تشخیص کمیته برنامه‌ریزی استان، در منطقه، توسط دستگاه‌ها و مؤسسات فرهنگی دیگر، دارالقرآن دایر نشده باشد. برای اجرایی شدن مفاد این بند، ضروری است فهرست مراکز دارالقرآن‌های دایر شده توسط سایر دستگاه‌ها، به مرکز برنامه‌ریزی ارسال شود.

۱۰- عنوان فعالیت: نیروهای اداری سازمان دانش‌آموزی (گروه دوم)

اعزام و مأموریت نیروهای مورد درخواست سازمان دانش‌آموزی در ستاد، استان و مناطق، به استناد تبصره ذیل ماده ۱۴ اساسنامه سازمان دانش‌آموزی و ضوابط اداری مربوط (بخشنامه شماره ۷۱۰/۳۱ مورخ ۱۳۹۰/۵/۲۲)، در حد نمودار تشکیلاتی، بلامانع است.

۵- فعالیت‌های حوزه معاونت تربیت بدنی و سلامت

۱- عنوان فعالیت: مراقب سلامت (گروه دوم)

به استناد مصوبه‌های شماره ۵۵۰۲۸/ت/۲۹۲۶۴ هـ مورخ ۸۴/۹/۹ و شماره ۱۱۶۰۳۳/ت/۳۵۳۲۹ هـ مورخ ۸۵/۹/۱۸ در خصوص «آیین‌نامه اجرایی تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جسمی، روانی و اجتماعی دانش‌آموزان» و «آیین‌نامه اجرایی تبصره (۶) الحاقی به ماده واحده قانون انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش» و با عنایت به مفاد بخشنامه شماره ۷۱۰/۳۹۵۵۱ مورخ ۹۳/۳/۷، به ازای هر ۷۵۰ نفر دانش‌آموز مدارس دولتی شهری در سطح منطقه، یک نیروی موظف مرتبط (از بین پزشکان، مربیان بهداشت و سایر شاغلین گروه پزشکی و پیراپزشکی) به این فعالیت قابل تخصیص است. این نیروها، بر اساس شاخص فوق، در سرجمع منطقه، در اختیار حوزه تربیت بدنی و سلامت قرار می‌گیرند؛ تا برابر دستورالعمل ابلاغی از سوی معاونت تربیت بدنی و سلامت، در مدارس دولتی شهری (با اولویت دوره ابتدایی و مدارس پرجمعیت و استثنایی)، سازماندهی شوند. کمیته برنامه‌ریزی استان بر چگونگی سازماندهی این نیروها در مناطق، نظارت خواهد داشت.

تبصره ۱: ادارات کل آموزش و پرورش، می‌توانند با دانشگاه‌های علوم پزشکی استان تفاهم نامه امضاء نماید تا از ساعات کارورزی دانشجویان گروه پزشکی و پیراپزشکی (بدون ایجاد تعهد استخدامی) در این زمینه استفاده شود.

تبصره ۲: برای آموزش و مراقبت‌های سلامتی در روستاها، کمافی‌السابق از بهورزان خانه‌های بهداشت، طبق مقررات آموزشی و پرورشی مدرسه و شرح وظایف بهورزان، استفاده شود.

۲- عنوان فعالیت: مجتمع‌های آموزشی و ورزشی (گروه دوم)

نیروهای مورد نیاز این مجتمع‌ها، برابر ضوابط درجه‌بندی مربوط (هفت درجه، موضوع بخشنامه شماره ۳۹۵۵۱ مورخ ۹۳/۳/۷)، از بین نیروهای موظف در حد سرجمع نیروهای تخصیص یافته استان در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴، قابل تخصیص است. این ظرفیت، با نظر کمیته برنامه‌ریزی استان، میان مجتمع‌های مناطق آموزشی توزیع می‌شود.

۲۴ از
معاونت پرورشی و تربیت بدنی

افزون بر این، در ۵۰ مجتمع ورزشی برگزیده (مراکز استان‌ها و ۱۹ شهر بزرگ کشور)، اختصاص یک نیروی مرتبط برای انجام حرکات اصلاحی دانش‌آموزان، از گروه دوم بلامانع است.
به‌کارگیری سایر نیروهای مورد نیاز، به تشخیص کمیته برنامه‌ریزی منطقه، بدون صدور ابلاغ رایانه‌ای، از میان نیروهای رسمی یا پیمانی و از محل درآمدهای اختصاصی مجتمع بلامانع است.

۳- عنوان فعالیت: مدارس ورزش (گروه اول)

با عنایت به مصوبه شماره ۷۲۴ و ماده واحده ۷۹۳ مورخ ۸۸/۵/۲۰ و ۸۷۳ مورخ ۹۱/۷/۱۱ شورای عالی آموزش و پرورش، مبنی بر اجرای اساسنامه مدارس تخصصی ورزش، تخصیص نیروهای مورد نیاز دروس تخصصی تربیت بدنی این گونه مدارس به میزان ۴ ساعت در هفته (علاوه بر ۲ ساعت برنامه درسی) به ازای هر کلاس، قابل تخصیص است.

۴- عنوان فعالیت: فدراسیون ورزش دانش‌آموزی (گروه دوم)

تخصیص نیرو به فدراسیون ورزش دانش‌آموزی و هیأت‌های استانی، بر اساس ساختار مصوب آنها و از طریق آیین‌نامه ماموریت‌ها صورت می‌پذیرد.

۵- عنوان فعالیت: پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی (گروه سوم)

در هر منطقه، از محل نیروی مازاد مرتبط، اختصاص ۴۸ ساعت، در قالب دو نیرو، به امر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، در حوزه سلامت و پیشگیری، بلامانع است.

و - فعالیت‌های حوزه سازمان مدارس غیردولتی، مشارکت‌های مردمی و خانواده

۱- عنوان فعالیت: مدارس غیر دولتی

الف - مدیر (گروه دوم)

به کلیه مدارس غیردولتی در تمام دوره‌های تحصیلی (به‌جز پیش دبستانی و بزرگسال) یک نفر مدیر از بین نیروهای واجد شرایط و با رعایت مواد ۲۱ و ۲۲ قانون تأسیس و اداره مدارس غیر دولتی، با رعایت حدنصاب ۳۰ نفر دانش‌آموز برای هر دوره تحصیلی، قابل تخصیص است.

تبصره ۱: اختصاص یک نیرو به مدارس غیر دولتی زیر حدنصاب یاد شده، با تصویب کمیته برنامه‌ریزی استان، از گروه سوم، بلامانع است.

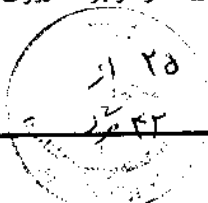
تبصره ۲: در صورت عدم نیاز مدرسه غیردولتی به مدیر، با درخواست مؤسس و تأیید کمیته برنامه‌ریزی منطقه، یک معاون از بین نیروهای موظف واجد شرایط، قابل تخصیص است.

تبصره ۳: به مدارس آموزش از راه دور، به شرط داشتن حداقل ۱۰۰ نفر دانش‌آموز، یک نفر مدیر قابل تخصیص است. در مناطقی که وجود نیروی کسر ساعت موظف موضوعیت دارد، اختصاص مدیر به مدارس آموزش از راه دور با تعداد حداقل ۷۵ دانش‌آموز، با تصویب کمیته برنامه‌ریزی استان، از گروه سوم بدون پرداخت فوق‌العاده مدیریت از منابع دولتی، بلامانع است.

ب - مدارس غیردولتی خیریه (گروه دوم)

اختصاص نیروی آموزشی به مدارس غیردولتی که توسط مؤسسات خیریه تأسیس و راه‌اندازی شده و هیچ شهریه‌ای از دانش‌آموزان دریافت نمی‌کنند، در صورت رعایت تراکم کلاسی منطقه محل استقرار، در تمام دوره‌های تحصیلی، در حد درجه‌بندی مدارس عادی دولتی، پس از تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان بلامانع است.

تبصره ۱- در موارد خاص که کلاس‌ها کمتر از حد مقرر است، با پیشنهاد کمیته برنامه‌ریزی استان و تأیید مرکز برنامه‌ریزی، امکان تخصیص نیروی آموزشی در سامانه بکفا فراهم خواهد شد.

تبصرة ۲- در صورتی که مدرسه خیریه غیر دولتی از دانش آموزان شهریه دریافت می کند و برای کمیته برنامه ریزی استان محرز شود که شهریه دریافتی از دانش آموزان مدرسه، در امور خیر و عام المنفعه هزینه می شود، با پیشنهاد کمیته برنامه ریزی استان و تأیید مرکز برنامه ریزی، امکان تخصیص نیروی آموزشی، تا پنجاه درصد جدول برنامه هفتگی مصوب مدارس عادی دولتی در همان دوره تحصیلی، در سامانه بکفا فراهم خواهد شد.

ج- مدارس عام المنفعه (گروه دوم)

اعزام نیروی آموزشی به مدارس غیردولتی ایجاد شده توسط اشخاص حقوقی، مؤسسات، نهادها، شرکت ها و ... که مؤسسان و اعضای هیئت امنای آنها طبق اساسنامه ثبت شده، از اموال، دارایی ها و درآمدهای مدرسه منتفع نمی شوند، در صورت تأیید کمیته برنامه ریزی استان و با رعایت حدنصاب دانش آموز، تا ۲۵ درصد جدول برنامه هفتگی مصوب مدارس عادی دولتی در همان دوره تحصیلی، بلامانع است.

۲- مدارس وابسته به سایر نهادها و دستگاهها (گروه دوم)

با توجه به اساسنامه مدارس وابسته به سایر وزارتخانه ها، سازمان ها و مراکز غیر وابسته به آموزش و پرورش و مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، موضوع نامه شماره ۱۲۰/۱۹۵۹۱/۸ مورخ ۸۹/۹/۱۰، اعزام نیرو به استناد آیین نامه مأموریت ها و به شرط پرداخت حقوق و مزایا از مقصد، بلامانع است.

تبصرة ۱۵: نیروی موظف به دبیرستانهای علوم و معارف اسلامی (صدرا)، مدارس وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی، مدرسه عالی شهید مطهری، مدارس دولتی وابسته به حوزه علمیه قم و مدارس وابسته به آستان قدس رضوی، در صورتی که هیچ شهریه ای دریافت نکنند، با تأیید کمیته برنامه ریزی استان و در حد درجه بندی مدارس دولتی، قابل تخصیص است.

تبصرة ۲: اختصاص نیروی آموزشی به مدارس وابسته به سازمان زندان های کشور، متناسب با تعداد دانش آموزان و کلاس های این مدارس، با نظر کمیته برنامه ریزی استان، قابل تخصیص است.

ز- عنوان فعالیت: مدارس جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

۱- مدارس دولتی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

ضوابط کمی تخصیص نیرو به این مدارس، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان مرکز برنامه ریزی، اداره کل امور اداری و تشکیلات، اداره کل امور مالی و ذی حسابی و مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور تعیین و در سامانه بکفا لحاظ خواهد شد.

۲- مدارس غیر دولتی خارج از کشور

مدیر مورد نیاز این گونه مدارس از بین نیروهای رسمی شاغل در وزارت آموزش و پرورش، بر اساس پیشنهاد مؤسس مدرسه غیردولتی و تأیید مرکز مذکور، با حقوق ریالی قابل تخصیص است؛ مشروط بر اینکه مؤسس متعهد گردد کلیه حقوق و مزایای ارزی وی را پرداخت نماید.

۳- مدارس غیر دولتی اتباع بیگانه در داخل کشور

این نوع مدارس، مطابق مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش، مشروط بر آنکه توسط مؤسس ایرانی و منطبق بر نظام آموزشی جمهوری اسلامی ایران دایر شده و فعالیت نمایند، همانند مدارس غیر دولتی داخل کشور می توانند از تخصیص یک نیرو به عنوان مدیر یا معاون بهره مند شوند.

۴- مدارس دولتی و غیر دولتی بین المللی داخل و خارج از کشور

به این نوع از مدارس که با مجوز شورای عالی آموزش و پرورش تأسیس می شوند، با تأیید کارگروه موضوع بند ۱، فقط یک مدیر با حقوق ریالی، قابل تخصیص است.

ضوابط تخصیص نیرو به این مدارس، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان مرکز برنامه‌ریزی، اداره کل امور اداری و تشکیلات و مرکز امور بین الملل و مدارس خارج از کشور تعیین و در سامانه بکفا لحاظ خواهد شد.

ح - فعالیتهای حوزه معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی

۱- عنوان فعالیت: تعاونی‌های مصرف و مسکن فرهنگیان و مهدهای کودک

اختصاص نیرو به چنین مراکزی، با پرداخت حقوق و مزایا از منابع دولتی، ممنوع است.

۲- عنوان فعالیت: درمانگاه‌ها، کلینیک‌های فرهنگیان، باشگاه‌ها و خانه‌های معلم

با عنایت به ماده ۲۳ قانون مدیریت خدمات کشوری، مصوب ۱۳۸۶/۷/۸، مبنی بر ممنوعیت اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، واحدهای درمانی، تفریحی و نظایر آن توسط دستگاه‌های اجرایی، تخصیص نیرو به این مراکز با پرداخت حقوق و مزایا از منابع دولتی، ممنوع است.

۳- عنوان فعالیت: نیروهای اداری ادارات یا مدیریت‌های آموزش و پرورش (گروه دوم)

به کارگیری نیروی انسانی اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی، در واحدهای اداری ادارات، نواحی، مدیریت‌های آموزش و پرورش مناطق و اداره کل آموزش و پرورش استان‌ها و واحدهای اداری تابعه، صرفاً در محدوده آخرین پست‌های سازمانی مصوب موجود مجاز است و تخصیص نیرو به ادارات، مازاد بر آن، تحت هر عنوان، ممنوع است.

ط - فعالیتهای حوزه آموزش و پرورش استثنایی

۱ - عنوان فعالیت: مدیر و معاون

مدیر و معاون (واحدهای آموزشی) برای هر یک از مدارس دولتی روزانه، از نیروهای موجود موظف تأمین می‌شود. در مناطقی که نیروها دارای کسری ساعات موظف می‌باشند، از صدور ابلاغ نوبت دوم برای معاونان نوبت اول خودداری شود.

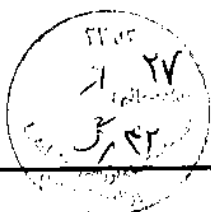
۲- عنوان فعالیت: معلم رابط دانش‌آموزان با نیازهای ویژه

الف - به ازای هر دانش‌آموز با نیازهای ویژه اعم از خفیف و شدید مشغول به تحصیل در واحدهای آموزشی عادی در تمامی دوره‌های تحصیلی، به‌طور میانگین ۴ ساعت در هفته، معلم رابط اختصاص خواهد یافت.
ابلاغ این نیروها در یک مدرسه پشتیبان صادر می‌شود تا این مدرسه مطابق دستورالعملی که از سوی سازمان آموزش و پرورش استثنایی ارسال می‌شود، بر فعالیت آنان نظارت کند.

ب - در صورتی که ساعات موظف معلم رابط در یک یا چند ناحیه/منطقه (درون استان) تکمیل نشود، میزان ساعات موظف باقی‌مانده، با هماهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، در امور آموزشی و پرورشی مدارس استثنایی سازماندهی خواهد شد.

۳- عنوان فعالیت: آموزش پیش از دبستان

واحد آموزشی دوره پیش از دبستان کودکان استثنایی، به صورت ضمیمه یا مستقل قابل تشکیل است. چنانچه این واحدها ضمیمه مدارس ابتدایی استثنایی باشند، به ازای تشکیل هر کلاس در دوره پیش از دبستان، یک آموزگار اختصاص می‌یابد و در صورتی که واحد آموزش پیش از دبستان مستقل باشد، نیروی مورد نیاز آن، مطابق درجه‌بندی مدارس ابتدایی قابل تخصیص است.

۴- عنوان فعالیت: آموزش کار کمکی (گروه سه)

نیروی مورد نیاز این فعالیت، بر اساس ۲۵ درصد آن دسته از کلاس‌های ابتدایی استثنایی که حداقل دارای ۹ نفر دانش‌آموز هستند، از محل نیروی کسر ساعت موظف، قابل تخصیص است.

۵- عنوان فعالیت: امور توانبخشی

نیروی متخصص (کاردرمانگر، گفتاردرمانگر، شنوایی‌شناس، بینایی‌سنج، فیزیوتراپیست، ارتوپد فنی، روان‌شناسی بالینی و مددکار اجتماعی) در دوره پیش از دبستان، ابتدایی، متوسطه اول، متوسطه اول پیش حرفه‌ای و متوسطه دوم، تخصیص می‌یابد.

۶- عنوان فعالیت: نیروهای طرحی

به کارگیری افراد متخصص و فارغ‌التحصیلان نیروهای طرحی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای رشته‌های تحصیلی توانبخشی (کاردرمانی، گفتاردرمانی، بینایی‌سنجی، شنوایی‌شناسی، روان‌شناسی بالینی مددکاری اجتماعی و فیزیوتراپی) و مراقب سلامت باشند، طبق مفاد ماده ۱۱ قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان، مصوب ۷۵/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی، می‌توانند دوران خدمت موضوع این قانون را پس از تأمین اعتبار در استان و اخذ مجوز از مراجع قانونی ذی‌ربط، در آموزشگاه‌های استثنایی سپری نمایند. به کارگیری این افراد پس از اتمام دوره طرح ممنوع است.

۷- عنوان فعالیت: دبیر (راهنمای آموزشی)

در مدارس متوسطه اول پیش‌حرفه‌ای و متوسطه دوم حرفه‌ای به ازای هر کلاس ۴ ساعت دبیر (راهنمای آموزشی) منظور خواهد شد. تأمین نیروی مورد نیاز این فعالیت، از طریق حق‌التدریس مجاز نیست.

۸- عنوان فعالیت: معاون (سرپرست آموزشی)، مشاور آموزشگاه استثنایی، مرکز آموزشی و توانبخشی مشکلات ویژه یادگیری و مددکار اجتماعی

تخصیص نیرو به این فعالیت‌ها، مطابق ضوابط درجه‌بندی مربوط، امکان‌پذیر است.

۹- عنوان فعالیت: مربی پرورشی و معلم تربیت بدنی (گروه دوم)

نیروی مورد نیاز این فعالیت‌ها، همانند مدارس عادی قابل تخصیص است.

ی- فعالیتهای حوزه سوادآموزی

۱- عنوان فعالیت: مدیر مراکز یادگیری محلی سوادآموزی (گروه دوم)

بر اساس مفاد شیوه‌نامه وزارتی به شماره ۹۶۹۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۵/۲۷، در سال تحصیلی ۹۵-۹۶، حد اکثر ۵۰۰ مرکز یادگیری محلی در سطح کشور دایر خواهد بود و برای هر مرکز یادگیری، یک مدیر، به صورت موظف، از سرجمع نیروهای رسمی و پیمانی که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵، به عنوان مسئول سوادآموزی فعالیت داشته‌اند، قابل تخصیص است.

۲- عنوان فعالیت: راهنمای تعلیماتی سوادآموزی

به منظور نظارت بر فعالیت‌های سوادآموزی و تضمین کیفیت آموزشی در این فعالیت‌ها، این امکان در سامانه بکفا ایجاد می‌شود که حد اکثر ۵۰۰ نفر در سرجمع کشور، از مابقی نیروهای رسمی و پیمانی که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ به عنوان مسئول سوادآموزی فعالیت داشته‌اند، به صورت موظف و مطابق ضوابط ابلاغی از سوی سازمان نهضت سوادآموزی، به عنوان راهنمای تعلیماتی سوادآموزی، در گروه دوم، به کارگیری شوند.

مابقی نیاز این فعالیت، با پیشنهاد معاون سوادآموزی و تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان، از باقی‌مانده آموزشیاران مشمول بخشنامه ۱۰۵/۱/۹۳ مورخ ۹۰/۸/۲۲ سازمان نهضت سوادآموزی که دارای کد پرسنلی و سابقه همکاری مستمر در نهضت سوادآموزی بوده و مشمول مواد ۴، ۵ و ۱۷ قانون تعیین تکلیف استخدامی و بخشنامه مهرآفرین نشده‌اند، قابل تأمین است.

در مناطقی که امکان تأمین نیرو برای این فعالیت، از ظرفیتهای یادشده میسر نیست، به شرط برخورداری از نیروی مازاد مرتبط، تخصیص نیرو به این فعالیت، از گروه سوم بلامانع است.

تذکره ۱: از آنجا که حق التدریس نیروهای آموزشی شاغل در حوزه سوادآموزی، از محل اعتبارات سازمان نهضت سوادآموزی تأمین و پرداخت می‌شود، پرداخت حق التدریس در این بخش، از منابع آموزش و پرورش، موضوعیت ندارد.

تذکره ۲: عملیاتی شدن این فعالیت در شیوه نامه ساماندهی، منوط به طی مراحل قانونی لازم و تأیید از سوی اداره کل امور اداری و تشکیلات است.

ک- سایر فعالیت‌ها

۱- عنوان فعالیت: نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاه فرهنگیان (گروه دوم)

با عنایت به لزوم حمایت و تقویت دانشگاه فرهنگیان، نیروی مورد نیاز دانشگاه، با تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان، قابل تخصیص و اعزام است؛ مشروط بر آنکه، مراتب نیاز تا قبل از سازماندهی نیروها در مناطق، به آموزش و پرورش استان اعلام شده باشد.

۲- عنوان فعالیت: اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان (گروه دوم)

تخصیص نیرو به این بخش، به استناد مصوبه هیأت محترم وزیران، به میزان حداکثر ۳۰۰ نفر در کل کشور، با حفظ پست ثابت سازمانی، رضایت فرد اعزامی و با هماهنگی اداره کل امور اداری و تشکیلات بلامانع است.

۳- نیروی انسانی مورد نیاز سازمان‌های وابسته به آموزش و پرورش (گروه دوم)

به منظور پرهیز از استخدام نیروی جدید، تأمین نیروی انسانی مورد نیاز این سازمان‌ها، حداکثر در سقف آخرین پست‌های سازمانی مصوب موجود، از بین کارکنان شاغل در حوزه ستادی وزارت متبوع، سازمان‌های وابسته و اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران، با هماهنگی اداره کل امور اداری و تشکیلات بلامانع است. سازمان‌های وابسته، می‌بایست ابتدا پست‌های مورد نظر و شرایط احراز آن‌ها را به اداره کل امور اداری اعلام نمایند.

۴- عنوان فعالیت: سایر فعالیت‌های خارج از شمول این شیوه نامه

به جز فعالیت‌هایی که نحوه تأمین نیروی انسانی آنها در این شیوه نامه مشخص شده است، چنانچه فعالیت دیگری مد نظر باشد که انجام آن با تأیید مراجع ذیصلاح، مجاز و مستلزم تخصیص نیروی انسانی باشد، اختصاص نیرو به این فعالیت‌ها، به شکل موظف و یا حق التدریس، مجوزی ندارد؛ مگر آنکه ضرورت تخصیص نیرو، رسماً به تأیید کارگروه مرکزی ساماندهی رسیده باشد.

بخش چهارم:

نحوه تأمین و ایجاد تعادل
در کمیت نیروی انسانی

• راهکارهای تأمین و به کارگیری نیروی مورد نیاز

با توجه به سیاست راهبردی «بهبود مدیریت منابع» در اسناد فرا دستی و استمرار برنامه «ساماندهی و بهسازی منابع انسانی» وزارت آموزش و پرورش در سال ۱۳۹۵؛ و با عنایت به مفاد این شیوه‌نامه، نحوه تأمین و به کارگیری منابع انسانی مورد نیاز مناطق آموزشی در سال تحصیلی ۹۶-۹۵، به ترتیب ذیل تعیین می‌گردد:

۱- سازماندهی بهینه و استفاده کامل از ساعات موظف کلیه نیروهای شاغل که در آستانه سال تحصیلی ۹۶-۹۵، در اختیار مناطق آموزشی هستند، مورد تأکید است؛ به نحوی که حتی الامکان هیچ نیرویی از گردونه سازماندهی و اشتغال کامل (بدون کسری ساعت موظف) بیرون نماند.

۲- اعلام نیاز به نیرو و سازماندهی آنان در متوسطه اول و دوم، به صورت یکپارچه انجام خواهد شد.

۳- با عنایت به مفاد بند ۶ آیین‌نامه طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان، مبنی بر تجویز به کارگیری نیروهای مازاد دوره متوسطه در ابتدایی، ضروری است کمیته برنامه‌ریزی استان، اهتمام لازم را برای به کارگیری نیروهای دوره متوسطه دارای کسر ساعات موظف، در دوره ابتدایی معمول دارد. با تخصصی (خوشه‌ای) کردن دروس در پایه‌های پنجم و ششم ابتدایی، برابر دستورالعمل مربوط که توسط معاونت محترم آموزش ابتدایی ابلاغ شده، زمینه مساعد و سهولت انجام این کار، بیش از پیش فراهم می‌گردد.

تبصره- انتصاب نیروهای انتقالی از دوره متوسطه که فاقد تجربه خدمت در دوره ابتدایی هستند، به مدیریت و معاونت آموزشی مدارس ابتدایی ممنوع است؛ اما به کارگیری آنها در سایر پست‌ها و تدریس در این دوره بلامانع است.

۴- معلمان وظیفه (سرباز معلمان) اعم از نیروهای شاغل و اعزام جدید در سال ۹۵، مطابق ضوابط دستورالعمل اجرایی برنامه سرباز معلم و مفاد بخشنامه‌های مربوط، برحسب نیاز، در فعالیتهای آموزشی مدارس روستایی مناطق آموزشی محروم و دورافتاده، جذب و سازماندهی می‌گردند. اولویت استفاده از سربازان وظیفه در دوره ابتدایی و دروس فنی هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش است و به کارگیری آنان در مناطق شهری، صرفاً برای هنرستان‌ها و مدارس استثنایی و با تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان مجاز است.

تبصره- صدور ابلاغ برای سرباز معلمان و به کارگیری آنان در مناطق آموزشی، زمانی میسر خواهد بود که هیچ نیروی مازاد یا کسر ساعت موظفی در دوره مربوط (دوره ابتدایی یا در جنسیت مرد دوره متوسطه) موجود نباشد.

۵- در مناطقی که آموزگار درس تربیت بدنی کفایت همه کلاسهای درس ابتدایی را نمی‌کند، تدریس ۲ ساعت درس تربیت بدنی کلاس‌های باقی‌مانده، به عهده آموزگار همان کلاس‌ها است.

۶- پس از رفع نیاز ساعات درس تربیت‌بدنی در دوره ابتدایی و سپس حسب اقتضاء، دوره‌های اول و دوم متوسطه، اولویت به کارگیری نیروهای با پست آموزگار تربیت‌بدنی، رفع نیاز معلم در دوره ابتدایی است.

۷- با نظارت کمیته برنامه‌ریزی استان، در برنامه نقل و انتقال جغرافیایی نیروهای موجود مناطق (اعم از سیستمی و اضطراری)، صرفاً با انتقال افرادی موافقت شود که نیاز به آنان در مقصد و عدم نیاز به آنان در مبدأ، با احتساب ورودی‌ها و خروجی‌های نیرو در چند سال آتی، محرز و قطعی باشد. بر همین اساس، در جلسات توسعه سنواتی، در مرکز برنامه‌ریزی، تأثیر خروج این نیروها از مناطق، در تراز نیروی انسانی استان‌ها ملاحظه نخواهد شد.

۸- راهبری برنامه نقل و انتقال جغرافیایی نیروها در آموزش و پرورش، برعهده کمیته برنامه ریزی استان خواهد بود. بر این اساس، تعیین و احراز نیاز و عدم نیاز نیرو در سامانه نقل و انتقال نیروها، مبتنی بر داده‌های سامانه بکفا، برعهده معاونت پژوهش، برنامه ریزی و نیروی انسانی استان است و کمیته‌های ارسالی از سامانه بکفا، مبنای عملیات در سامانه نقل و انتقال خواهد بود.

۹- در مناطقی که کمبود نیرو موضوعیت دارد، حسب میزان کمبود و توانمندی مدیران و معاونین دوره‌های ابتدایی و متوسطه (ارتباط گروه تدریس، برخورداری از تجربه تدریس مرتبط و ...)، موظفند تا ۶ ساعت در هفته و بدون دریافت حق التدریس، در مدرسه تحت مدیریت خود، به تدریس بپردازند. تعیین میانگین تدریس مدیران و معاونان هر منطقه، متناسب با میانگین تعیین شده برای استان، برعهده کمیته برنامه ریزی استان است.

تبصره - در مواردی که مدرسه فاقد معاون است یا تعداد معاونان مدرسه، کمتر از میزان مقرر در جداول درجه بندی، تخصیص یافته است، تدریس مدیر و معاون یا معاونان آن مدرسه الزامی نیست.

۱۰- با تشخیص کمیته برنامه ریزی استان مدیران و معاونانی که در ساعات موظف، بدون دریافت حق التدریس، به تدریس بپردازند و دبیران مازاد متوسطه که به عنوان آموزگار در ابتدایی تدریس می کنند و نیز معلمانی که به صورت داوطلبانه از مناطق برخوردار به مناطق محروم و نیازمند منتقل می شوند (موضوع بند ۶ از قسمت دوم این بخش از شیوه نامه)، در سازماندهی سالانه در درون منطقه و دیگر طرح های سنجش و ارزیابی استانی مبتنی بر امتیازبندی معلمان، متناسب با ساعات تدریس، از امتیاز تشویقی برخوردار می شوند.

۱۱- کمیته برنامه ریزی استان، در خصوص ادامه فعالیت و یا توقف مجتمع های آموزشی و پرورشی روستایی که کماکان در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ دایر بوده اند، تصمیم گیری می نماید. در صورت توقف مجتمع های روستایی، به منظور نظارت بالینی بر فرایند تعلیم و تربیت در مدارس روستایی، امکان لازم برای صدور ابلاغ «راهبر آموزشی» (معلم راهنما)، در سامانه بکفا فراهم می گردد.

۱۲- لازم است همه نیروهای واجد شرایط بازنشستگی در دوره متوسطه اول و دوم، اعم از زن و مرد، آموزشی، پرورشی و اداری، در موعد مقرر بازنشسته شوند؛ مگر در موارد استثنایی که با تشخیص کمیته برنامه ریزی استان، برای تدریس، به وجود آنان در رشته / جنس مرتبط، نیاز باشد که در این صورت، بازنشستگی آنان به خاتمه سال تحصیلی ۹۶-۹۵ موکول می شود.

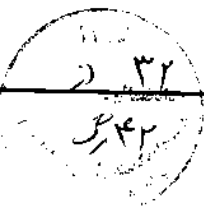
تبصره ۱: در مناطقی که با کمبود نیرو در جنس مرد مواجه هستند، مدیران و معاونان مدارس پسرانه واجد شرایط بازنشستگی که در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ در این پست ها اشتغال داشته اند، با درخواست کمیته برنامه ریزی منطقه و تأیید کمیته برنامه ریزی استان، می توانند تا پایان سال تحصیلی پیش رو، استمرار خدمت یابند.

تبصره ۲: در صورتی که نیروهای آموزشی، داوطلب تدریس در دوره ابتدایی باشند، حسب نیاز منطقه مربوط یا دیگر مناطق نیازمند استان، با انتقال به دوره مذکور، می توانند تا پایان سال تحصیلی ۹۶-۹۵، به خدمت خود در امر تدریس، ادامه دهند.

۱۳- خیروهای واجد شرایط بازنشستگی در دوره ابتدایی، به میزانی که در منطقه مربوط یا دیگر مناطق استان، کمبود وجود دارد، با رعایت مقررات مربوط، می توانند در سمت خود باقی بمانند. به عبارت دیگر، در صورت اشباع نیرو در دوره ابتدایی منطقه مربوط، ابقاء و استمرار خدمت نیرو به درخواست خودش، منوط به انتقال موقت به دیگر مناطق نیازمند است.

۱۴- آن دسته از معلمان که بعد از شروع سال تحصیلی واجد شرایط بازنشستگی می شوند، در صورت نیاز شدید منطقه، با درخواست خودشان و تأیید کمیته برنامه ریزی استان، زمان بازنشستگی آن ها به پایان سال تحصیلی پیش رو موکول می شود.

۱۵- در صورت کمبود آموزگار در مناطق، تبدیل وضعیت یا انتصاب و به کارگیری از آموزگاری به دبیری، معاون اجرایی، معاون پرورشی، هنرآموز، مربی امور تربیتی و مشاور ممنوع است.

۱۶- تأمین کسری نیروی انسانی مدارس عشایری ثابت، در وهله اول، بر عهده منطقه عشایری مربوط و سپس منطقه آموزشی محل استقرار این مدارس است. در صورت نبود نیروی مازاد در منطقه آموزشی محل استقرار، تأمین نیروی مورد نظر، با تدبیر کمیته برنامه ریزی استان، به روش های پیش بینی شده در این شیوه نامه بلامانع است. تأمین معلم مدارس عشایری کوچ رو نیز، در وهله اول، بر عهده منطقه عشایری مبدأ (محل ثبت نام) و سپس منطقه عشایری مقصد است.

۱۷- در مناطقی که با کمبود نیرو مواجهند، با تأیید کمیته برنامه ریزی استان و به شرط تأمین اعتبار لازم، مدیر، معاونان و سایر کارکنان اداری نوبت دوم را می توان از عوامل متناظر نوبت اول در همان دوره / جنس تأمین نمود. در مناطقی که دارای نیروی کسری ساعت موظف (تمام وقت) هستند، از صدور ابلاغ نوبت دوم برای مدیر و معاونان نوبت اول، خودداری شود.

۱۸- در مناطقی که با کمبود نیروی آموزشی مواجهند، از انتصاب کارکنان آموزشی مرتبط با کمبودها، در پست های مدیر و معاون و سمت های اداری خودداری شود. انتصاب مدیر هنرستان ها از این قاعده مستثنی است؛ در موارد خاص، نظر کمیته برنامه ریزی استان ملاک عمل خواهد بود.

۱۹- در مناطقی که کمبود نیرو موضوعیت دارد، رعایت کامل درجه بندی مدارس و تخصیص نیرو به صورت کامل، به فعالیت های گروه های «اول و دوم»؛ به جز در مورد مدیر، آموزگار، دبیر و هنرآموز الزامی نیست و با تصویب کمیته برنامه ریزی استان می توان در این قبیل مناطق، نیروهای غیر مدیر و معلم انواع مدارس، اعم از عادی دولتی، استعدادهای درخشان و ... را با رویکرد صرفه جویانه سازماندهی نمود. به بیان دیگر، اولویت تخصیص نیرو در فعالیت های گروه یک با مدیر و معلم است و مادام که معلمان کلاسها تأمین نشده اند، اختصاص نیرو به سایر فعالیت ها موضوعیت ندارد.

۲۰- بهره گیری از نیروهای بازنشسته واجد شرایط، با تجربه و با رشته تحصیلی مرتبط، از جمله راهکارهای رفع کمبود نیرو در مناطق آموزشی است که می تواند با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، در کمیته برنامه ریزی استان مورد بررسی واقع شود و حسب تأیید کمیته و بهره گیری از ظرفیت کانون های استانی بازنشستگان آموزش و پرورش، اجرایی گردد.

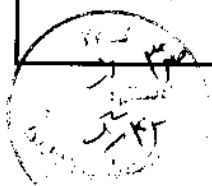
۲۱- در آموزش های کاردانش، صدور ابلاغ هنرآموز و استادکار برای دروس مهارتی کلاس هایی که در قالب خرید خدمات آموزشی برون سپاری می شوند، موضوعیت ندارد و امکان پذیر نخواهد بود.

۲۲- خرید خدمات آموزشی و یا روش های مشابهی که برای توسعه مشارکت از سوی سازمان مدارس غیردولتی، مشارکت های مردمی و خانواده به اجرا در می آید، ضروری است با محوریت و نظارت کمیته برنامه ریزی استان، صرفاً به کاهش کلاس در مناطقی که تأمین نیروی مورد نیاز در آنها به روش های فوق میسر نیست و همچنین به تحت پوشش قرار دادن کلاسهای کم جمعیت روستایی اختصاص یابد. مدارس و کلاس هایی که در شمول این طرح ها قرار می گیرند، بر مبنای چارچوب های مشخص شده توسط سازمان مدارس غیردولتی، مشارکت های مردمی و خانواده، ابتدا در کمیته برنامه ریزی استان تعیین و پس از تأیید مرکز برنامه ریزی نهایی می شود.

۲۳- به منظور جبران کمبود نیروی انسانی مدارس استثنایی (فنی و حرفه ای، کاردانش و متوسطه دوم حرفه ای)، به کارگیری هنرآموزان شاغل در سایر دوره های تحصیلی (استثنایی و عادی) با درخواست اداره آموزش و پرورش استثنایی و تأیید کمیته برنامه ریزی استان بلامانع است.

۲۴- برای رفع کمبود نیروی انسانی دوره متوسطه اول پیش حرفه ای و متوسطه دوم حرفه ای استثنایی، می توان از خدمات نیروهای کسری ساعات موظف آموزش و پرورش عادی که دارای تجربه یا گواهینامه مهارت مرتبط هستند، استفاده نمود.

۲۵- درخواست انتقال از دیگر دستگاه ها و نهادها به آموزش و پرورش و بالعکس، پس از تأیید کمیته برنامه ریزی استان، در مرکز برنامه ریزی قابل بررسی است. بالطبع در صورت موافقت مرکز برنامه ریزی، مراحل انتقال با رعایت ضوابط و مقررات مربوط،

از طریق اداره کل اموراداری و تشکیلات صورت می‌گیرد. طی دوره مهارت‌های معلمی و یا داشتن گواهینامه صلاحیت معلمی، شرط لازم برای حضور منتقلین به آموزش و پرورش، در کلاسهای درس است.

۲۶- پس از اعمال تمامی سیاستها و راهکارهای بهره‌وری نیروی انسانی در اختیار، در صورتی که مناطق کماکان با کمبود نیرو مواجه باشند، زمینه‌سازی برای توسعه مشارکت شاغلین و استفاده از خدمات و همکاری غیرموظف نیروهای در استخدام رسمی، آزمایشی و پیمانی و در اختیار منطقه و معلمان وظیفه ترخیص شده (برای باقی‌مانده سال تحصیلی)، برحسب نیاز و تخصص مرتبط درجنس / گروه فعالیت‌های مورد نظر، در حد منطقی و متعارف، نسبت به سایر روشهای رفع کمبود اولویت دارد. بر این اساس، لازم است با نظارت کمیته برنامه‌ریزی استان، ضمن مد نظر قرار دادن این اولویت، به گونه‌ای برنامه‌ریزی شود که در عملیاتی کردن برنامه تامین نیروی انسانی مناطق آموزشی، با افزایش سهم اشتغال غیرموظف شاغلین، در رفع کمبود نیروی انسانی مناطق، سر جمع ساعات غیر موظف (حق‌التدریس) استان نسبت به سال قبل، تا حد ممکن و مناسب کاهش یابد.

۲۷- بهره‌گیری از نیروهای پیش‌دبستانی و خرید خدمات آموزشی واجد شرایط شیوه‌نامه شماره ۱۸۰۱۳ مورخ ۹۴/۶/۲۱ (اعم از اینکه در سال تحصیلی ۹۴-۹۵ به کارگیری شده باشند یا خیر)، برای تدریس، صرفاً در چارچوب مجوزهای حق‌التدریس مورد تأیید مرکز برنامه‌ریزی و با رعایت دقیق و کامل نکات ذیل میسر خواهد بود:

الف- پرداخت حق‌التدریس در منطقه، از سوی کمیته برنامه‌ریزی استان، موضوعیت یافته باشد؛

ب- به کارگیری فقط به عنوان معلم و صرفاً برای تدریس (حتی‌الامکان ۲۴ ساعت در هفته) باشد؛

ج- رشته تحصیلی فرد، مطابق طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان، کاملاً مرتبط باشد؛

د- هیچ نیروی مازاد و کسر ساعت موظفی در منطقه باقی نمانده باشد؛

ه- فرد مورد نظر، دوره آموزش کوتاه مدت مهارت‌های حرفه‌ای را با موفقیت طی کرده باشد.

تبصره- کمیته برنامه‌ریزی استان می‌تواند برای تدریس در دوره ابتدایی، علاوه بر رشته‌های مندرج در طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان، رشته‌های دیگری را نیز به عنوان رشته تحصیلی مرتبط، منظور کند.

۲۸- مؤکداً خاطرنشان می‌شود، پرداخت هر گونه حق‌التدریس، از جمله صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دوره ابتدایی که از تقلیل ساعت استفاده می‌کنند، فقط در صورتی امکان پذیر است که نیروی دارای کسری ساعت موظف در گروه / جنس مربوط (در دوره ابتدایی، جنسیت موضوعیت ندارد)، در سطح منطقه وجود نداشته باشد. به بیان دیگر، مادام که نیروی کسر ساعت موظف در منطقه موجود باشد و از ظرفیت تدریس متناسب و منطقی مدیران و معاونان استفاده کافی نشده باشد، امکان صدور ابلاغ حق‌التدریس در سامانه بکفا وجود ندارد.

تبصره- آموزگاران کلاس‌های چند پایه روستایی، چنانچه از بابت بیست سال خدمت آموزشی، مشمول تقلیل شوند، پرداخت حق‌التدریس ناشی از تقلیل، به خود این معلمان بلامانع است.

۲۹- صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران دوره ابتدایی (به‌جز آموزگاران کلاس‌های چند پایه) که از تقلیل ساعت از بابت بیست سال خدمت آموزشی استفاده می‌کنند، در یک مدرسه، زمانی مقدور خواهد بود که از ساعات تدریس موظف مدیر و معاونان مدارس و نیروهای دارای کسر ساعت موظف منطقه استفاده شده باشد.

۳۰- تدریس مدیر و معاونان مدارس ابتدایی و متوسطه در نوبت دوم، به صورت غیرموظف، زمانی میسر است که:

الف- کمیته برنامه‌ریزی منطقه و استان اصل موضوع را تأیید کرده باشد؛

ب- تا ۶ ساعت تدریس موظف خود در نوبت اول را تکمیل نموده باشند؛

ج- هیچ آموزگار یا دبیر مرتبطی در منطقه داوطلب اضافه تدریس نباشد.

۳۱- برابر بخشنامه شماره ۷۱۰/۲۶ مورخ ۹۲/۶/۲ معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی، صدور ابلاغ غیر موظف برای کلاس‌های دوره سوادآموزی، از منابع سازمان نهضت سوادآموزی، به میزان حداکثر ۴۰۰ ساعت، دوره تحکیم سواد، حداکثر ۱۰۰ ساعت و دوره انتقال حداکثر ۶۰۰ ساعت، از طریق سامانه بکفا میسر می‌شود که با هماهنگی واحد سوادآموزی شهرستان، منطقه و ناحیه اجرایی خواهد شد.

۳۲- با توجه به مصوبه شماره ۷۳۷ مورخ ۹۲/۷/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی، به منظور بهره‌گیری بیشتر از ظرفیت نیروی انسانی موجود، تدابیر لازم به‌نحوی اتخاذ شود تا صرفاً معلمان رسمی و پیمانی علاقه‌مند به سوادآموزی (آموزش فرد به فرد) بتوانند به‌صورت اشخاص حقیقی همکاری نمایند.

۳۳- رعایت دقیق مفاد این شیوه‌نامه، پیش شرط صدور مجوزهای لازم برای به‌کارگیری نیروی حق‌التدریس به‌منظور رفع کمبودهای نیروی انسانی مورد نیاز مناطق خواهد بود و بالطبع برای کمبودهای ناشی از عدم رعایت ضوابط پیش‌گفته، صدور مجوز نیز موضوعیت نخواهد داشت.

۳۴- استان‌هایی که با لحاظ کردن فعل و انفعالات نیروی انسانی، کلاس و دانش‌آموز، نسبت به عملکرد حق‌التدریس تأیید شده سال قبل، کاهش ساعت حق‌التدریس داشته باشند، علاوه بر حق‌الزحمه مجربان، حداقل ۱۰ درصد از اعتبارات حاصل از صرفه‌جویی، در اختیارشان قرار خواهد گرفت؛ تا در امور کیفیت بخشی هزینه شود.

• راهکارهای کاهش نیروهای مازاد و دارای کسر ساعت موظف

۱- نیروهای دارای کسری ساعت موظف، به تشخیص کمیته برنامه‌ریزی، با توجه به توانمندی‌های آنان و با طی دوره‌های آموزش ضمن خدمت، در سایر رشته‌ها، دوره‌های تحصیلی و مشاغل مورد نیاز، به‌کارگیری شوند. اعتبار لازم برای برگزاری کلاس‌های ضمن خدمت، ویژه نیروهای که جابه‌جا می‌شوند و در دوره ابتدایی یا رشته‌های نیمه مرتبط به‌کار گرفته می‌شوند، از سوی معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی و با مشارکت استان، تأمین خواهد شد.

۲- مشاوران مازاد دوره‌های متوسطه اول و دوم، در دوره ابتدایی، با عنوان مشاور سازماندهی خواهند شد.

۳- انتقال نیرو از سایر دستگاه‌ها و نهادها، به مناطقی که با مازاد نیرو مواجه هستند، ممنوع است.

۴- با توجه به مفاد بند «و» ماده ۵۰ قانون برنامه پنجم و به منظور جلوگیری از ایجاد ساعات کسری موظف در مناطق آموزشی، این امکان در سامانه بکفا وجود دارد تا بر اساس ضرورت‌های سازمانی، ساعات موظف نیروهای آموزشی در دو منطقه یا ناحیه از یک شهرستان تکمیل شود.

۵- به منظور ایجاد سهولت بیشتر برای توزیع منطقی نیروها در سطح استان، این امکان در سامانه بکفا وجود دارد تا انجام وظیفه تمام یا بخشی از ساعات موظف نیروهای مازاد یا کسری ساعت موظف، با درخواست ذی‌نفع و تحت نظارت کمیته برنامه‌ریزی استان، بدون ایجاد هرگونه حقی برای انتقال، در دیگر مناطق نیازمند استان صورت پذیرد. در این خصوص، نمونه‌برگ لازم متضمن شرایط و الزامات یاد شده، توسط حوزه برنامه‌ریزی استان تنظیم و توسط متقاضیان تکمیل می‌شود.

۶- به تشخیص کمیته برنامه‌ریزی استان، در مواردی که جابه‌جایی‌های بندهای ۴ و ۵ فوق، از منطقه برخوردار (مقصد نقل و انتقال اغلب نیروها) به منطقه نیازمند (مبدأ نقل و انتقال اغلب نیروها) باشد، کمیته می‌تواند بابت تسهیلات تشویقی، از جمله تجویز وجود تا ۶ ساعت کسری ساعات موظف (با احتساب جمع ساعات موظف در دو منطقه و بدون اعمال اقدامات بازدارنده موضوع بند ۹ آتی این بخش)، تصمیم مقتضی را در جهت توزیع منطقی نیروها اتخاذ کند.

۷ - مقتضی است مناطقی که با مازاد نیرو در جنس زن مواجهند، با اطلاع رسانی مناسب، به ویژه امکان احتساب سوابق خدمت نیمه وقت، به صورت کامل، در سابقه بازنشستگی، زمینه را برای استفاده بیشتر از طرح نیمه وقت بانوان فراهم سازند.

۸ - پیرو بخشنامه شماره ۷۱۰/۲۲ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۳ معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی، مبنی بر اجرایی کردن رأی شماره ۷۷۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری، ضروری است اداره کل آموزش و پرورش استان، اقدام مقتضی را در خصوص بهره گیری از این حکم قانونی برای کاهش نیرو در مناطقی که با مازاد نیرو مواجهند، به عمل آورد.

۹ - به منظور حفظ انگیزه در نیروهای تمام وقت، برای کارکنانی که بیش از ۴ ساعت کسری ساعت موظف دارند و در ساعات کسری موظف، در فعالیت های گروه سوم اشتغال نمی یابند، به تناسب کسری، موارد ذیل اعمال می شود:

الف - فوق العاده شغل موضوع بخشنامه شماره ۷۱۰/۲۰۵۵۸۳ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۴ معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی، افزایش نمی یابد؛

ب - طرح رتبه بندی، موضوع بخشنامه شماره ۱۲۳۷۸۸ مورخ ۱۳۹۳/۶/۲۵ در مورد آنان اجرا نمی شود.

۱۰ - به منظور فراهم ساختن زمینه برای جذب بیشتر نیروهای مازاد و کسر ساعات موظف دوره متوسطه، مقتضی است ادارات آموزش و پرورش مناطق، با نظارت کمیته برنامه ریزی استان اهتمام لازم را برای تخصیص (خوشه ای) کردن تدریس دروس در دوره دوم ابتدایی در مناطق را معمول دارند.

۱۱ - در مناطقی که با مازاد نیرو مواجه اند، با درخواست معاون پرورشی منطقه و تأیید کمیته برنامه ریزی منطقه، نیروهای آموزشی، حسب علاقه مندی و برخورداری از شرایط مندرج در بخشنامه ترمیم نیرو به شماره ۵۲۰/۸۷۰۴۷ مورخ ۹۰/۴/۲۸، می توانند به عنوان مربی امور تربیتی یا معاون پرورشی و تربیت بدنی به کار گرفته شوند.

۱۲ - چنانچه پس از اتخاذ همه تدابیر لازم و ممکن و بعد از اتمام صدور ابلاغ نیروهای تخصیصی به فعالیت های گروه اول و دوم، با رعایت ضوابط درجه بندی پست های مدارس و برنامه هفتگی دروس، مناطق آموزشی کماکان با مازاد نیرو یا کسری ساعات موظف برخی نیروهای در اختیار خود مواجه باشند، می توانند با درخواست واحد ذی ربط و تأیید کمیته برنامه ریزی استان و با اولویتی که کمیته تعیین می کند، نسبت به تخصیص نیرو به فعالیت های ذیل، در گروه سوم اقدام نمایند:

۱- ۱۲- استفاده از نیروهای دارای کسری ساعت موظف در بخش جبرانی - تقویتی دوره متوسطه اول و دوم، بدون دریافت

شهریه از دانش آموزان، با شاخص هایی که توسط معاونت آموزش متوسطه اعلام گردیده؛

۲- ۱۲- تجویز اختصاص نیروی مرتبط به پیش دبستانی، در مناطق کمتر توسعه یافته و دوزبانه؛

۳- ۱۲- افزایش ساعات دبیر تخصیصی به آزمایشگاه مرکزی و پژوهش سرای دانش آموزی (جدول صفحه ۲۰ این

شیوه نامه)، به میزان حد اکثر ۲۴ ساعت؛

۴- ۱۲- اختصاص یک ساعت نیروی مرتبط مشاور به مدارس ابتدایی دولتی، به ازای هر ۱۵ نفر دانش آموز، در سر جمع منطقه؛

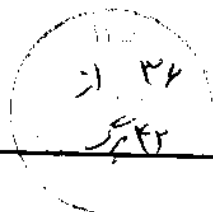
۵- ۱۲- تخصیص نیروی مرتبط بیشتر به فعالیت گروه های آموزشی، به میزانی که کمیته برنامه ریزی استان تجویز می کند؛

۶- ۱۲- افزایش ساعات تخصیصی به مراقب سلامت، از محل نیروی مرتبط دارای کسر ساعت موظف، برای مدارس که

کمیته برنامه ریزی منطقه تجویز می کند؛

۷- ۱۲- تخصیص نیرو (آموزگار) به منظور تشکیل کلاس های جبرانی در مدارس عادی ابتدایی که دارای دانش آموز

دیرآموز (هوشیهر مرزی) هستند، به ازای هر دانش آموز دیرآموز، ۲ ساعت در هفته؛

۸- ۱۲- تخصیص آموزگار کمکی بر اساس ۲۵ درصد آن دسته از کلاس‌های ابتدایی استثنایی که حداقل دارای ۹ نفر دانش‌آموز هستند.

۹- ۱۲- تخصیص نیروی آموزشی به مدارس غیردولتی، به‌میزانی که کمیته برنامه‌ریزی استان تجویز می‌کند؛ در این صورت، مؤسس موظف است به‌ازای اعزام هر نیروی تمام وقت یا معادل آن، تخفیفی معادل شهریه ۴ نفر را، با اولویت مطلق فرزندان فرهنگیان، را در شهریه دانش‌آموزان اعمال کند.

۱۰- ۱۲- تخصیص نیرو به مدارس خاص (استعدادهای درخشان، شاهد، نمونه‌دولتی، و ...) تا حد آخرین درجه‌بندی مصوب این مدارس؛

۱۱- ۱۲- به‌ازای هر کلاس در مدارس شبانه‌روزی، اختصاص ۴ ساعت نیروی آموزشی واجد شرایط، برای انجام فعالیت‌های فوق برنامه؛

۱۲- ۱۲- اختصاص ۴۸ ساعت، در قالب دو نیرو، به امر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، در حوزه سلامت و پیشگیری هر منطقه؛

۱۳- ۱۲- تخصیص یک نفر دبیر تربیت بدنی، به هر مجتمع ورزشی؛

۱۴- ۱۲- اختصاص یک ساعت مربی امور تربیتی، به‌ازای هر ۵ نفر دانش‌آموز مدارس استثنایی شهری؛

۱۵- ۱۲- تخصیص نیروی مرتبط به مراکز مشاوره خانواده، با نظر کمیته برنامه‌ریزی استان و به شرط اعطای تسهیلات و تخفیف‌های ویژه به فرهنگیان؛

۱۶- ۱۲- اختصاص نیرو به فعالیت راهنمای تعلیماتی سوادآموزی، به‌میزانی که کمیته برنامه‌ریزی استان تجویز می‌کند

۱۷- ۱۲- تخصیص نیرو به فعالیت معلم راهنمای آموزشی، جهت نظارت بر امور واحدهای آموزشی، زیر نظر واحد ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات و یا معاونین آموزشی، برابر وظایف تعیین شده، مطابق جدول ذیل:

درجه منطقه	۱	۲	۳	۴	۵	۶
حداکثر ساعت قابل تخصیص	۱۶۸	۱۴۴	۱۲۰	۹۶	۷۲	۴۸

مستقیم
مستقیم و غیر اصل
و این یکی بر پایه و ساز و کار
نظارت

۳۸
۳۲

• مسئولیت اجرا، راهبری و نظارت برنامه

۱- در حوزه ستادی - مسئولیت اجرا، راهبری و نظارت مستمر بر جریان ساماندهی و پاسخگویی به سئوالات و ابهامات احتمالی استان‌ها، در حوزه ستادی، بر عهده دبیرخانه کارگروه ساماندهی، مستقر در مرکز برنامه‌ریزی است.

۲- در استان‌ها - مسئولیت اجرای این شیوه‌نامه در استان بر عهده مدیر کل آموزش و پرورش؛ به‌عنوان رئیس کمیته برنامه‌ریزی استان است. تصمیم‌گیری در مورد تمامی اقدامات و فعالیت‌های موضوع این شیوه‌نامه و هر فعل و انفعالی که در کمیته نیروی انسانی استان و مناطق ایجاد تغییر می‌کند؛ و نیز راهبری و نظارت بر اجرای برنامه‌های ساماندهی نیروی انسانی و توسعه سنواتی مناطق تابعه بر عهده کمیته برنامه‌ریزی استان است. این کمیته زیر نظر مدیر کل استان، در تمامی مدت سال فعال بوده و بر روند فعالیت‌ها در سطح مناطق و نواحی نظارت دقیق را اعمال خواهد نمود.

۳- در مناطق و نواحی آموزشی - مسئولیت اجرای این شیوه‌نامه در مناطق آموزشی، بر عهده مدیریت‌ها و رؤسای ادارات آموزش و پرورش؛ به‌عنوان رئیس کمیته برنامه‌ریزی منطقه است. کمیته منطقه، مسئولیت راهبری و نظارت بر حسن اجرای ساماندهی و سازماندهی منابع انسانی تحت پوشش و اتخاذ تصمیم در محدوده اختیارات تفویض شده در این شیوه‌نامه را عهده‌دار خواهد بود.

• مراحل تکوین برنامه توسعه سنواتی

به‌منظور اجرایی کردن برنامه توسعه سنواتی در استان‌ها و مناطق، ادارات کل آموزش و پرورش استانها، با بهره‌گیری از ظرفیت کمیته‌های برنامه‌ریزی استان و مناطق، مراحل ذیل را انجام می‌دهند.

۱- برآورد منطقی و متن از عوامل آموزشی در استان، به تفکیک جنسیت، دوره تحصیلی، رشته، منطقه، شهر و روستا- بدین منظور لازم است گروه طرح و برنامه، تحت مدیریت و نظارت معاون پژوهش، برنامه‌ریزی و منابع انسانی، ضمن تعامل و مشارکت لازم با همه‌بخش‌های ذی‌ربط در اداره کل و بر مبنای سیاست‌ها و جهت‌گیری‌های کلی از جمله، اهداف کمی برنامه پنج ساله آموزش و پرورش استان و در نظر گرفتن نرخ رشد جمعیت دانش‌آموزی و نتایج ارزیابی عملکرد سال تحصیلی جاری، با مدیریت منطقی کلاس‌ها و مدارس و با در نظر داشتن مقتضیات (از جمله تعداد نیروی انسانی در اختیار)، تعداد دانش‌آموزان را در کلاس‌های هر منطقه مشخص نموده و تعداد کلاسها در هر دوره و رشته تحصیلی را با رعایت ضوابط سازماندهی دانش‌آموز، کلاس و مدرسه (بخش دوم این شیوه‌نامه) مشخص نماید. آنگاه با توجه به تعداد کلاس‌ها، برنامه درسی و قوانین اختصاص نیرو (بخش‌های سوم و چهارم این شیوه‌نامه) تعداد نیروی انسانی مورد نیاز را به تفکیک جنسیت، دوره، رشته و محل مشخص نمایند.

۲- برآورد کمبود و مازاد منابع انسانی در مناطق - بر مبنای وضعیت ترسیم‌شده برای هر یک از عوامل آموزشی، می‌بایست تراز نیروی انسانی در هر منطقه از استان، در سال تحصیلی ۹۵-۹۶، تهیه و با توجه به آن، کمبود نیروی انسانی در هر یک از مناطق و به تفکیک دوره، رشته تحصیلی و جنسیت، مشخص شود.

۳- عقد تفاهم‌نامه توسعه سنواتی بین مناطق و ادارات کل آموزش و پرورش استانها
از طریق تعامل منطقی و انجام محاسبات کارشناسی دوجانبه با هر یک از مناطق تابعه، در خصوص اهداف و کمیته‌های مورد نظر، تفاهم می‌شود و حاصل توافقات صورت گرفته، در نمونه‌برگهای شماره ۱ تا ۷ ملحوظ در سامانه مرکز برنامه‌ریزی، ثبت و به امضای طرفین می‌رسد.

در ادامه، پس از خاتمه تعاملات منطقه‌ای، نمونه‌برگ موافقت‌نامه استانی برای هر دوره تحصیلی تکمیل می‌شود؛ به نحوی که نمونه‌برگ‌های یادشده، برآیند اهداف کمی در برنامه‌های منطقه‌ای باشد. در مرحله بعد، مجموعه نمونه‌برگ‌های مناطق و روکش استانی آنها، به‌عنوان برنامه توسعه سنواتی استان، در کمیته برنامه‌ریزی استان طرح و به تصویب می‌رسد.

با تصویب برنامه در کمیته برنامه ریزی استان، نمونه‌برگهای تکمیل شده ۸ تا ۱۵، به همراه نسخه الکترونیکی آن که در محیط Excel پردازش شده، به امضای مدیرکل آموزش و پرورش استان می‌رسد و طی نامه رسمی، در موعد مقرر در جدول زمان بندی ذیل، به منظور انجام بررسی‌ها، به مرکز برنامه ریزی ارسال یا تحویل می‌گردد. در این اثناء، مرکز برنامه ریزی، زمان برگزاری نشست‌های دوجانبه استان و مرکز برنامه ریزی را مشخص می‌کند.

پس از آن، در جلسات دوجانبه با حضور مدیرکل و معاون پژوهش، برنامه ریزی و منابع انسانی استان (به عنوان نماینده تام‌الاختیار همه بخش‌های ذی ربط استان) و حسب ضرورت، دیگر معاونان استان و کارشناسان مربوط، تفاهم نهایی درخصوص کمیته‌های پیش‌بینی شده برای استان در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ صورت می‌پذیرد.

پس از اجرای برنامه توسعه سنواتی و عقد تفاهم‌نامه‌های منطقه‌ای با ادارات کل و بررسی تراز نیروی انسانی استان در مرکز برنامه ریزی و عقد تفاهم‌نامه با استان‌ها، ساعات حق‌التدریس در نرُم‌های منطقه‌ای سامانه بکفا ثبت می‌گردد. لازم به ذکر است، سامانه بکفا با توجه به ساعات ثبت شده، میزان ابلاغ‌های صادره را کنترل خواهد کرد. پرداخت هر گونه وجهی تحت این عنوان در مناطق، منوط به تأیید ابلاغ‌های صادر شده، توسط مرکز برنامه ریزی خواهد بود.

• مراحل اجرا و زمان بندی صدور ابلاغ‌ها

مراحل اجرای این شیوه‌نامه و زمان بندی صدور ابلاغ‌ها مطابق جدول ذیل خواهد بود:

زمان بندی اجرای برنامه ساماندهی و توسعه سنواتی سال ۹۶-۱۳۹۵

ردیف	نوع اقدام	سال ۱۳۹۵												
		فروردین		اردیبهشت		خرداد		تیر		مرداد		شهریور		مهر
		۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱	۲	۱	
۱	ادامه اعمال تغییرات مورد نظر در سامانه‌ها													
۲	ادامه هماهنگی با سازمان نوسازی مدارس، برای بهره‌گیری از قابلیت‌های سامانه‌های سازمان به منظور کنترل بیشتر محل استقرار مدارس در مناطق													
۳	ادامه تعامل و رایزنی با مناطق تا به و انجام توافقات اولیه با آنها (توسعه سنواتی)													
۴	تعیین ضوابط خرید خدمات آموزشی و مشخص کردن میزان اعتبار استان برای برون سپاری خدمات													
۵	تعیین مدرسی که مشمول طرح خرید خدمات آموزشی می‌شوند													
۶	تأیید فهرست مدارس مشمول طرح خرید خدمات آموزشی													
۷	دریافت نمونه‌برگهای تکمیل شده توسعه سنواتی از استانها													
۸	برگزاری جلسات توسعه سنواتی با استانها													
۹	نهایی شدن برنامه توسعه سنواتی مناطق													
۱۰	ورود اطلاعات و آمار دانش آموزان در سامانه سناد													
۱۱	درخواست کد واحد سازمانی													
۱۲	تعیین ضوابط سازماندهی نیروها در مناطق													
۱۳	سازماندهی نیروها در مناطق													
۱۴	صدور ابلاغ قطعی رایانه‌ای نیروهای رسمی و پیمانی													
۱۵	صدور ابلاغ نیروهای حق‌التدریس													

■ صدور ابلاغ در سامانه بکفا با تاریخ اجرای بیش از ۴۵ روز قبل از تاریخ صدور، فقط با مجوز کمیته برنامه ریزی امکان پذیر خواهد بود.

• نحوه نظارت بر اجرای برنامه

الف- نظارت بر اجرای برنامه در استانها

تحقق اهداف این برنامه از طریق نظارت‌های میدانی و بررسی گزارشهای سیستمی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و اطمینان دارد کلیه مسئولین محترم و دست‌اندرکاران ذی‌ربط در آموزش و پرورش استان و مناطق آموزشی، عنایت خاص و اهتمام لازم را برای اجرای کامل این برنامه و تحقق اهداف آن معطوف و مبذول می‌فرمایند.

نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد اداره کل آموزش و پرورش استانها و مناطق، توسط «ستاد ساماندهی» و به‌صورت متمرکز (از طریق لحاظ کردن ضابطه در سیستم‌های مکانیزه موجود و تهیه گزارش‌های مدیریتی) و بازدید حضوری انجام می‌شود و بازتاب آن به‌صورت رتبه‌بندی عملکرد ادارات کل و مناطق آموزش و پرورش در شاخص‌ها و ملاک‌های ارزیابی ذیل و ارائه گزارش خواهد بود؛ که نتایج آن به‌صورت تشویق و یا برخورد مقتضی اعمال خواهد شد.

ب- نظارت بر اجرای برنامه در مناطق

مسئولیت نظارت، کنترل و ارزیابی نحوه عملکرد ادارات آموزش و پرورش مناطق، برعهده مدیرکل استان است که توسط کمیته هماهنگی و برنامه‌ریزی استان اعمال می‌شود. کمیته موظف است بر مبنای شاخص‌ها و ملاک‌های ارزیابی ذیل، نحوه اجرای شیوه نامه در مناطق تابعه نظارت و کنترل نماید و نتایج حاصل را در ارزیابی عملکرد مسئولان ذی‌ربط اداره کل استان و مناطق تابعه دخالت دهد.

• شاخص‌ها و ملاک‌های نظارت و ارزیابی

بر مبنای احکام، ضوابط و مفاد این شیوه‌نامه، انتظاراتی از مسئولان و عوامل اجرای آن در استانها و مناطق مطرح می‌شود که چگونگی پاسخگویی به این انتظارات، در قالب شاخص‌ها و ملاک‌های ذیل موضوعیت می‌یابد:

ضوابط، شاخص‌ها و ملاک‌های نظارت و ارزیابی استانها و مناطق در اجرای برنامه ساماندهی و توسعه سنوایی

ردیف	شاخص و ملاک ارزیابی	نحوه اعمال کنترل و نظارت					
		ارتباط شاخص با مناطق حسب وضعیت نیرو			نحوه اعمال کنترل و نظارت		
		وضعیت متادل در نیروی انسانی	دارای مزاد نیرو	مواجه با کمبود نیرو	بازدید حضوری	تهیه گزارش‌های سیستمی	اعمال ضابطه در بکلا
۱	میزان طرح موضوعات ساماندهی در کمیته برنامه‌ریزی و محوریت آن در اتخاذ تصمیمات مرتبط	✓	✓	✓			
۲	منطقی بودن روند دو نوبته شدن مدارس	✓	✓	✓		✓	
۳	انخاذ تصمیم منطقی در خصوص مجتمع‌های آموزشی و پرورشی شهری و روستایی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۴	مدیریت کلاس‌های کم جمعیت هم پایه و قابل ادغام در یک مدرسه	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۵	افزایش منطقی تراکم دانش آموز در کلاس		✓	✓	✓	✓	
۶	رساندن تراکم دانش آموز در کلاس، به حد میانگین کشوری		✓	✓	✓	✓	
۷	تفکیک دوره اول از دوره دوم ابتدایی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۸	رعایت نرم تعداد دانش آموز در کلاس‌های روستایی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۹	رعایت حد نصاب تشکیل و استمرار مدرسه	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۰	رعایت کف و سقف تعداد دانش آموز در کلاس‌های شهری	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۱	تجمع فعالیت‌های غیر آموزشی مدارس شبانه‌روزی	✓		✓	✓	✓	✓
۱۲	توسعه آموزش‌های پیش‌دبستانی	✓	✓		✓	✓	
۱۳	رعایت ضوابط کلاس‌بندی و تخصیص نیرو در آموزش استثنایی	✓	✓	✓	✓	✓	✓

۴۱
علی‌اکبر

ردیف	شاخص و ملاک ارزیابی	نحوه اعمال کنترل و نظارت			ارتباط شاخص با مناطق حسب وضعیت نیرو		
		امثال مشاهده در بکفا	پایه گزارش‌های سیستمی	پایه دید حضوری	مواجهه با کمبود نیرو	دارای مزاد نیرو	وضعیت معادل در نیروی انسانی
۱۴	رعایت ضوابط تخصیص نیرو به فعالیت‌های سوادآموزی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۵	رعایت مدرک تحصیلی برای استادکار و سرپرست بخش	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۶	رعایت ضوابط تخصیص کد واحد سازمانی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۷	رعایت مقررات اختصاص نیرو به فعالیت‌های مختلف (بخش سوم)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۸	کاهش مورد انتظار کسری ساعات موظف	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۱۹	رعایت اولویت به کارگیری معلمان و وظیفه	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۰	رعایت اولویت به کارگیری آموزگار تربیت بدنی مزاد	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۱	رعایت ضوابط نقل و انتقال جغرافیایی نیروهای موجود (بخش چهارم)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۲	دریافت کمیته‌ها برای سامانه نقل و انتقال، فقط از بکفا	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۳	رعایت محدودیت تمدید مأموریت نیروهای مورد نیاز، به سایر دستگاهها	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۴	مدیریت بهینه روند بازنشستگی نیروهای واجد شرایط بازنشستگی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۵	بهره‌گیری از ظرفیت تدریس موظف مدیران و معاونین در مدرسه خود	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۶	تأمین کسری نیروی انسانی مدارس عشایری ثابت، توسط منطقه مربوط	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۷	رعایت روال تعریف شده برای درخواست‌های انتقال از دیگر دستگاهها	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۸	کاهش ساعات حق التدریس استان نسبت به سال قبل، تا حد ممکن و مناسب	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۲۹	رعایت ضوابط جذب نیروهای پیش‌دستانی و خرید خدمات آموزشی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۰	نبود اختلاف در ساعات ابلاغ‌های حق التدریس تأیید شده و نشده	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۱	رعایت ضوابط صدور ابلاغ غیرموظف برای آموزگاران که از تقلیل ساعت استفاده می‌کنند	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۲	منتهی شدن اجرای طرح‌های مشارکتی سازمان مدارس غیردولتی، به کاهش کلاس در مناطق نیازمند و تعداد کلاسهای کم جمعیت روستایی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۳	برگزاری دوره ضمن خدمت، برای نیروهای دارای کسری ساعت موظفی که حسب توانمندی، در دیگر فعالیت‌های مورد نیاز به کار گرفته می‌شوند	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۴	رعایت ممنوعیت انتقال نیرو از سایر دستگاهها	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۵	تکمیل ساعات موظف نیروهای آموزشی در دو منطقه یا دو ناحیه	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۶	اطلاع رسانی و توجه بانوان فرهنگی برای استفاده بیشتر از طرح نیمه وقت	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۷	تخصصی (خوشه‌ای) کردن دروس در دوره دوم ابتدایی	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۸	رعایت ضوابط در تخصیص نیرو به فعالیت‌های تجویز شده در گروه سوم	✓	✓	✓	✓	✓	✓
۳۹	ضابطه‌مند بودن سازماندهی نیروها در مناطق (سازماندهی بر حسب امتیاز)	✓	✓	✓	✓	✓	✓

پایان